



# De Tre Kjederledd

## 3/11



Odd Fellow Ordenens Magasin • 89. årgang



## Ordenslokalene på Dal side 20



**Presentasjon av  
Distrikt  
Sør-Rogaland** side 4–7



**Akademiet  
er stiftet** side 10



**Landssaken  
tar form** side 15

# Gratulerer, nyvalgte embedsmenn!

**G**ratulerer nyvalgte embedsmenn og lykke til med den viktige oppgaven dere nå tar fatt på. I vår Orden skjer det viktigste arbeidet i den enkelte loge og leir. Det er de nyvalgte Overmestere, Hovedmatriarker og Hovedpatriarker som bærer det største ansvaret for å skape de gode logemøter og leirslagninger, men det må gjøres i samhandling med valgte og utnevnte embedsmenn. Ledelsen i loge og leir lykkes først når hele teamet fungerer godt. Den viktigste oppgaven for Overmester, Hovedmatriark og Hovedpatriark er å inspirere, motivere og skape entusiasme blant embedsmennene slik at de sammen kan skape de gode møter med utbytte og trivsel for alle søstre og brødre.

De nye embedsmenn skal nå legge opp en handlingsplan for de neste to år. Handlingsplanen skal være basert på Ordenens langtidspan. Det er tre områder som bør prioriteres i handlingsplanen med konkrete tiltak og som jeg håper alle kan arbeide målrettet for å nå.

**Kvalitet** i gjennomføringen av møtene. Først og fremst i ritualer og spill men også kvalitet i gjennomføring av hele møtet. Målet må være at alle kan sine tekster så godt at de kan fremføres med innlevelse og forståelse. Alle aktører som er i salen bør kunne sine replikker uten bruk av hjelpemidler. Det er når du selv forstår og mener det budskapet du frembærer at andre kan bli grepet av det.

I tillegg skal ethvert møte ha et etisk innhold og er det tid så bruk etisk post som et fast innslag. Her er det god grunn til å spre oppgavene og utfordringen eksempelvis på Kapellan eller andre som aksler slike oppgaver. Husk også at ettermøtet skal være godt planlagt og ha innhold som gjør at søstre og brødre prioriterer å være til stede.

**Ekspansjon.** Det skal lages konkrete planer for rekruttering og innvielse av nye søstre og brødre. Målet er en 5% økning i toårsperioden. Vårt rituelle arbeid og utbytte av logemøtene betinger også at det må gjennomføres gradgiving i alle grader hvert år. Det betyr at vi må ha tilstrekkelig antall kandidater for innvielse. Et aktivt fadderarbeid og informasjonsmøter må stå høyt på logens handlingsplan.

**Utadvendt arbeid.** Våre budord gir oss et pålegg om å omsette ord til handling. I høst er det oppstart av Ordenens Landssak som etter en omfattende utvalgsprosess også denne gang skal skje i samarbeid med SOS-barnebyer. Vårt konkrete mål er etter et sterkt ønske fra SOS-barnebyer, å finansiere en barneby i Malawi. Målet er å samle inn kr. 500,- pr. medlem over to år beregnet ut fra antallet 1. januar i år. Det er hver enkelt loge som må finne sin innsamlingsmåte. Jeg



Foto: Sturlason

håper at vi i fellskap skal nå dette målet. Vi har nå gjennom flere år forsøkt å bevisstgjøre arbeidet med mål og handlingsplaner. Mange loger, leire og distrikt gjør dette på en god måte og oppnår også gode resultater. Dette er en arbeidsform og metodikk hele Odd Fellow Ordenen arbeider etter også europeiske og internasjonalt. Det gir styrke med felles målsetninger og fokus gjennom hele Europa. Det var med interesse vi så at også Sovereign Grand Lodge i USA nå er iferd med å innføre tilsvarende målarbeid.

Men det er i hver enkelt loge og leir det viktigste Odd Fellow arbeidet foregår. Målet må være å skape gode logemøter og leirslagninger slik at hver søster og bror etter et møte kan si: «Dette var et godt møte. I kveld fikk jeg noe å tenke på.» Og så skal vi alle oppleve og erkjenne at logen er en viktig og givende del av mitt liv.

**Morten Buan**



# Den gode og ønskede kommunikasjon

Ordet kommunikasjon kommer fra latin: *communicare* som betyr «gjøre felles». Det er altså en betegnelse på overføring eller utveksling av informasjon mellom personer eller grupper der «avsenderen» har ansvaret for at budskapet formidles i en slik form at mottageren skjønner hva som blir meddelt. Når mennesker kommuniserer med hverandre, spiller den ikke-verbale delen av kommunikasjonen en avgjørende rolle. Assosiasjoner, fordommer, idéer, predisposisjoner og følelser påvirker hvordan informasjonen blir oppfattet og taklet av de som kommuniserer. I å kommunisere blir ingen egentlig utlært. Dertil er det alt for mange faktorer som spiller inn, og som også kan spille oss et puss.

Og i all kommunikasjonsteori finnes det «a black box» som alltid inneholder dette merkelige som sperrer kommunikasjonen. Denne boksen kan det være vanskelig å åpne. Men jeg skal nå forsøke å ta ut én ting av boksen som jeg har erfart finnes inne i den.

Men la meg først stille et spørsmål. Mitt enkle spørsmål er dette: Trenger vi mer eller flere kommunikasjonskanaler i Odd Fellow Ordenen enn det vi allerede har?

Ja, jeg mener at selv med De Tre Kjedeled, Nettavis på Internett og SMS på plass, er det etter mitt skjønn ikke tvil om at vi mangler noe når det gjelder den direkte, personlige kommunikasjonen mellom en del av oss Odd Fellows. Her trenger vi i aller høyeste grad et løft og en utvikling i vår væremåte.

Vi nordmenn er jo ikke kjent for å være de som lettest tar kontakt med andre mennesker som vi møter, selv om det også her finns unntak. Med denne erkjennelsen som bakteppe er det at jeg i dag ønsker å ta opp et forhold som til tider har gitt meg noen tanker rundt nettopp begrepet kommunikasjon og personlig kontakt. Mine utfordringer er knyttet til dette: hvordan vi skal gjøre det lettere å skape kontakt blant våre Ordensmedlemmer når vi møtes på arenaer utenfor våre Ordenshus?

Grunnen til at jeg tar opp dette er at jeg flere ganger har opplevd på reiser, det være seg på flyplasser, selve flyet eller andre steder hvor folk samles. Der kan det sitte noen mennesker og det er tydelig på hele deres kroppspråk at du lurer på «hvem som sitter der?», eller at de er fullt ut klar over det, men ikke gir seg til kjenne. Hvorfor holder de seg tilbake? Er det sjananse, redselen for å bli avvist, autorietsfrykt eller bare

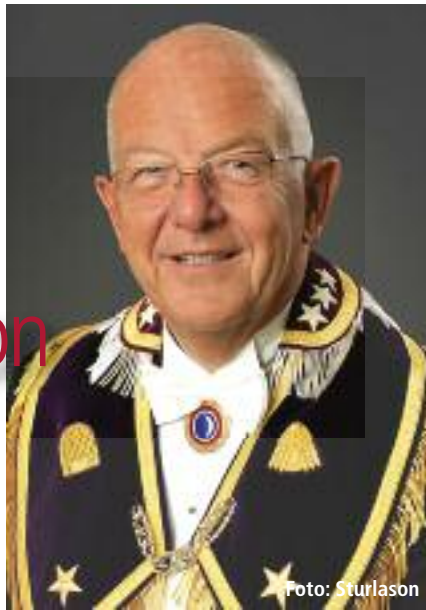


Foto: Sturlason

rester av «den norske redselen for kontakt»? Jeg skal ikke gi noe svar, for svaret er nok ganske mangfoldig.

Det er ikke tvil om at vi som er så heldige å få lov til å være med i Storlogens embedskollegium lett blir gjenkjent når vi er ute og reiser. Dette er helt naturlig og hyggelig idet vi profileres både på nettet og i De Tre Kjedeled. Dette gir en form for «kjendisstatus» som stopper mange og holder dem tilbake i det å ta kontakt, dessverre.

Nå er det kanskje en god ting at man ikke løper bort til alle samfunnets kjendiser for å slå av en prat. Men Storlogens embedsmenn er verken sentrale politikere som er redde for å bli skjelt ut eller bli slått ned. Vi er heller ikke rockestjerner som plages av autografjegere eller hysteriske fjortisser.

Vi er brødre og søstre som ofte er ute på reise i vår Ordens tjeneste. Derfor er det med en viss undring og kanskje skuffelse at det ser ut til å være en viss tilbakeholdenhet blant våre medlemmer når det gjelder å innlede kontakt med oss. Derfor vil jeg sterkt oppmode alle Odd Fellows til å ta kontakt når anledningen byr seg. Det er selvfølgelig hyggelig med en god samtale, men dermed kan vi som Storembedsmenn få synspunkter fra våre mange og innsiktsfulle Ordensmedlemmer om tanker som vi kan ta med oss videre inn i arbeidet i Storlogen. For skal vi virkelig skal nå våre store målsettinger for medlemsvekst i Norge, trenger vi alle de gode ideer og innspill som styrker vårt arbeide i å bygge Odd Fellow Ordenen større og sterkere for fremtiden. Det er ikke tvil om at vi Odd Fellows trenger å stå skulder ved skulder når det gjelder arbeidet for vår kjære Orden i fremtiden.

Jeg har hele kollegiet med meg i ønske om å bli kontaktet når mulighetene er til stede, uansett hvor møtestedet er. Min appell til dere alle er ganske så enkel: Ta kontakt med Storembedsmennene når dere møter oss på dere vei!

*Med broderlig hilsen i V. K. og S.*

**Per-Arne Vidnes**

*Dep. Stor Sire*

## Innhold 3/11

Stor Sire har ordet	2
Deputert Stor Sire Per-Arne Vidnes	3
Intervju med Distrikt Stor Sire Sidsel Idland om Distrikt Sør-Rogaland	4
Intervju med Distrikt Stor Sire Trygve Hjellev om Distrikt Sør-Rogaland	6
Akademiet er stiftet	8
Felles HM/HP-seminar	12
Landssaken tar form	14
Intervju med Stor Sire Morten Buan	16
Bokanmeldelse: Brødrene Kamarasov	18
Ordenshuset på Dal	20
Rebekkaloge nr 127 Smaragden er innviet	22
Europeisk Storlogemøte 2011 i Helsingfors	24
Erik Holmen: Gradfordypning	26
Den Haandskrevne Avis/Knut R. Noer	30
Nordisk Stor Siremøte	32
Sovereign Grand Lodge Meeting	34
Abrahams barn	36
Den gode historie	38
John F. Morse hans arbeid og medaljer	40
Odd Fellow Torget	42
Odd Fellow Utstyr	44
Kjære leser. . .	46
Viktige telefoner	47
Baksiden	48



Sør-Rogaland

**DISTRIKT SØR-ROGALAND**  
INTERVJU MED:  
DISTRIKT STOR SIRE SIDSEL IDLAND

– Hvor lenge er det siden ditt Distrikt ble opprettet og hvor lenge har du vært Distrikt Stor Sire?

Rebekkadistriktet her ble opprettet i 1968 og Karen Helene Thorsen fra Rebekkaloge nr. 3 Vaar i Stavanger ble utnevnt som den første DDRP.

I 1978 ble Distrikt 2 eget distrikt for Rogaland. I 1995 ble Distrikt 2 delt og nytt distrikt nr. 19 Nord-Rogaland ble opprettet. Vårt navn ble Distrikt 2 Sør-Rogaland.

– Hvor mange loger har du i ditt distrikt, når ble den eldste og den yngste stiftet?

Distrikt nr 2 Sør-Rogaland har seks Rebekkaloger og to Rebekkaleire. Den eldste Rebekkaloge, nr. 3 Vaar, ble stiftet i 1921 og den yngste nr. 123 Katarina ble stiftet i 2007.

Den eldste Rebekkaleiren nr. 3 Vestri ble stiftet i 1984 og i 2009 ble Rebekkaleir nr. 24 Vestavind stiftet etter at vi over flere år hadde kjent at tilveksten av matriarker var større enn én leir kunne ivareta. Både stedet for leirslagning og spisesal ble for liten. For å legge til rette for to mest mulig likeverdige leire, ble fordelingen av logene til hver leir vurdert ut fra lik sammensetning av nyere og eldre loger og ut fra antall medlemmer. Det store fremmøte i de to leirene bekrefter at dette ikke ville vært mulig i én leir. Vi ser også at matriarkene i begge leirene har funnet seg godt til rette.

– Hvordan har medlemstilveksten i Distriktet vært i de senere år, og ser du noen spesielle utfordringer i denne forbindelse? Samtlige Rebekkaloger har innvielser en eller to ganger i året. Tilgangen på nye søstre har jevnt over vært god, men vi har ikke nådd målet i Ordenens langtidspan. Selv



Distrikt Stor Sire Sidsel Idland

## Intervju med Distrikt Stor Sire Sidsel Idland

om vi fortsatt har netto tilvekst av søstre, har også vi de siste årene hatt flere utmeldelser. Her ligger en klar utfordring.

Jeg tror det er viktig å ha et sterkt fokus på det vi kan påvirke, nemlig at nye søstre får en fin opplevelse på logemøtene og at de merker et godt søsterfelleskap. Vi må skape ønsker om å ville delta og være aktive. Målet er at logearbeid kommer høyt opp på den personlige prioriteringslisten hos søstrene.

– Har ditt Distrikt noen spesielle utfordringer i forhold til andre Distrikter du kjenner til, og hvordan løses eventuelt disse?

Geografisk er distriktet enkelt å be-

tjene. Vi har to Ordenshus, et i Stavanger og et i Sandnes med an avstand mellom dem på bare femten kilometer. Begge leirene har sine leirslagninger i Odd Fellow Gården i Stavanger. Rebekkaloge nr. 101 ble instituert i 1995 som den første loge i Sandnes. I vårt Distrikt var det første gang at en Rebekkaloge instituert i et Ordenshus før det kom en Odd Fellow loge.

Våre utfordringer er nok av en generell karakter. En utstrakt reisevirksomhet blant søstrene påvirker fremmøtet i både loger og leire. Dette er et velstandsfenomen som vi bare må erkjenne. «Knoppskyting» mener jeg derfor bør vurderes





Rebekkadistriktetsråd i Sør-Rogaland.

ut fra femmøteprosenten og antallet der, og ikke antall medlemmer.

Nå er runden med installasjon av nye embedsmenn foretatt, og jeg har fått møte engasjerte og interesserte søstre klare til å ta fatt på sine oppgaver. Kurs for nye embedsmenn vil heve kvaliteten i formidlingen av både de rituelle og de administrative oppgaver. Bedre kunnskap og klargjøring av oppgaver og forventninger til hvert embede er vesentlig styrket. Samtlige embedsmenn fått kursmateriellet som er utarbeidet fra Storlogen. Det vil være til god hjelp i det videre arbeidet. Ny instruks for Storrepresentantene vil også styrke og løfte deres arbeid.

Vår Orden har en pedagogisk målsetning med personlighetsdannelse som mål. Vi kan si som i skoleverket: «Læringsmiljøet er helt avgjørende». For oss betyr dette at en ny søster innvielsen meget raskt må oppleve tilhørighet. Den enkelte må kjenne at her blir en satt pris på og her blir en sett. Å dekke den oppgaven er alles ansvar. Jeg tror likevel at ledelsen i hver enkelt loge må gjøre noen grep. Vi forsøker i Distriktsrådet å ha erfaringsutvekslinger når det gjelder tiltak som kan øke trivsel og styrke samholdet. Av ting som vi kan gjøre er at noen søstre får spesielt i oppgave å påse at nye søstre finner seg til rette og holder tett kontakt med disse. På ettermøter hvor det ikke er formelle søstermåltider, trekker søstrene det bord de skal sitte ved under måltidet. Da «blandes» søstrene og nye kontakter knyttes. Ukentlige spaserturner

hvor alle kan møte opp til avtalt tid og sted, uformelle samlinger mellom logemøtene hvor noen søstre tar med seg noe enkelt å spise og hver tar med det de vil drikke og møter i forbindelse med forberedelser til julemessen

#### – Hvordan trives du i ditt embede som Distrikt Stor Sire og hvordan påvirker dette din oppfatning av Odd Fellow Ordenen?

Dette året som Distrikt Stor Sire har vært særdeles lærerikt og interessant. Det startet med at jeg for første gang fikk delta på et Storemøtetsmannsmøte. Der ble jeg meget imponert over Storlogens strukturerte og målrettede arbeid, samtidig som den overordnede målsetning hele tiden var fremme – nemlig å gjøre søstre og brødre best mulig i stand til å etterleve Ordenens etiske budskap blant stadig flere. Det var den enkelte søster og bror som var målgruppen i alt arbeidet.

Den lederstil som Stor Sire formulerte om at «vi skal gjøre hverandre gode», og som senere er tydelig praktisert gjennom alt materiell som er sendt oss til bruk i vårt virke, har gitt utrolig inspirasjon til arbeidet.

Personlig har jeg hatt stor glede av Ordensarbeid gjennom mange år. Den viktigste forskjellen i embedet som DSS, er at nå er alle Rebekkalogene og Rebekkalorene i distriktet like viktige for meg. Det jeg ser på som min viktigste rolle nå er å hjelpe og veilede Storrepresentantene med den samme lederstilen: «sammen, skal vi gjøre hverandre gode». – Er det noe du gjerne skulle ha gjort



HM Randi Søsæther Lie, Rebekkalore nr. 3 Vestri

#### for å få Odd Fellow Ordenens etiske budskap mer og bedre ut i samfunnet?

Dagene like etter 22. juli fikk vi virkelig erfare ordets kraft. Mens tankene hos de fleste av oss var et kaos med både negativ og positiv ladning, så kom budskapet om å stå sammen i kjærlighet, og vi fikk erfare kraften fra rosesymbolet. Disse ordene og symbolet samlet et helt folk i en retning – en retning så helt i tråd med det som er vår Ordens målsetning. Det var en sterk opplevelse.

Budskapet stilnet etter hvert fra mediet, men for oss som tilhører Odd Fellow Ordenen blir kjærlighetsbudskapet stadig formidlet for oss, og vi omgis med tilhørende symboler. Måtte vi alle forbli like lydhe! *Tekst: KHH*



Sør-  
Rogaland

**DISTRIKT  
SØR-ROGALAND**  
INTERVJU MED:  
DISTRIKT STOR SIRE TRYGVE HJELLE

– Hvor lenge er det siden ditt distrikt ble opprettet og hvor lenge har du vært Distrikt Stor Sire?

Odd Fellow Distrikt 2 ble opprettet i 1955. Jeg har vært Distrikt Stor Sire fra høsten 2005, og er således inne i min andre periode.

– Hvor mange loger har du i ditt distrikt, når ble den eldste og den yngste stiftet?

I OF distrikt 2 er det nå syv loger og en leir. Loge nr 5 Vesterlen er den eldste logen, den ble stiftet 21. januar 1918, og har sitt sete i Stavanger.

Distriktets sist etablerte loge er Loge nr 150 Gand, stiftet 26. april 2007 med sete i Sandnes.

Fra 1987 og til nå er det etablert i alt fire loger i Distriktet. Det er logene nr 116 Utstein, nr 140 Sverd i Fjell, nr 134 Godthaab og nr 150 Gand.

– Hvordan har medlemstilveksten i Distriktet vært i de senere år, og ser du noen spesielle utfordringer i denne forbindelse?

Tilgangen av medlemmer er for så vidt positiv. Fra 2005 til utgangen av fjordåret er netto tilvekst på 37 medlemmer eller 7.2%. Brutto tilgang er vesentlig høyere. 177 er innviet i perioden (34%), fire er overført fra andre distrikt og åtte er gjenopp-tatt. Så har vi 61 døde, mens 90 er utmeldt (14%). Netto tilvekst er derfor for lav.

Det er også slik at gjennomsnittsalderen øker sakte. Det er imidlertid blitt vanskeligere å rekruttere unge medlemmer. Mens vi tidligere fikk inn mange brødre i 30-40 årene, har mange resipienter



Distrikt Stor Sire Trygve Hjelle

## Intervju med Distrikt Stor Sire Trygve Hjelle

nå passert 50 år. Det er flere årsaker til denne endringen. Familien får barn senere. En utfordring er da at disse skal hentes og bringes til mange aktiviteter. Begge foreldrene er i arbeid, og konkurransen med andre aktiviteter er kanskje sterkere enn tidligere. Etter hvert som vi som er medlemmer blir eldre, kjenner vi færre potensielle yngre kandidater og vi er kanskje heller ikke aktive nok eller for beskjedne med å fortelle hva Ordenen står for.

I vårt distrikt har vi en ide som vi ennå ikke har fått gjennomført – vi

ser Round Table og Junior Chamber som to mulige grupper hvor vi kanskje kan finne interesserte. Det gjelder å få innpass for å presentere oss. Det gjelder også at vi i stadig hever kvaliteten så vel på de rituelle møter og ikke minst på ettermøtene. Dersom ikke medlemmene finner det de er blitt forespeilet og forventer, har vi skutt oss selv i foten.

– Har ditt Distrikt noen spesielle utfordringer i forhold til andre Distrikter du kjenner til, og hvordan løses eventuelt disse?

Jeg kjenner ikke til at vi har noen





Distriktsrådet i Odd Fellow Distrikt 3: fra venstre i første rekke: Arne Bjelland, Loge 31, Øystein Meling, Loge 116, DSS Trygve Hjelle, Rune Nagell-Dahl, Loge 134, Tor Hoff, Loge 150. Andre rekke Ole Linaae, Loge 9, Einar Andersen, Leir 2 Varde, Per Gundersen, loge 140, Arild Thorsrud. Loge 5.

spesielle utfordringer i vårt distrikt sett i forhold til andre. Vi har rimelig god økonomi – selv om husleie nok belaster Sandnes-logene en del. Logehuset i Stavanger er svært tjenlig og godt. I Sandnes kunne en nok ønsket seg større og bedre fasiliteter, men. . . Det arbeides godt i alle loger, tidvis kan det nok være litt utfordrende å finne de rette kandidatene til de tyngste embedtene. Dette har nok igjen sammenheng med alderssammensetningen. Flinker folk er vanligvis også svært opptatt.

**– Hvordan trives du i ditt embede som Distrikt Stor Sire og hvordan påvirker dette din oppfatning av Odd Fellow Ordenen?**

Jeg nå inne i min andre periode, noe som vel også forteller at jeg trives i embedet. Jeg har mange interessante oppgaver og jeg lærer alle logene og leirene i distriktet å kjenne. Ikke minst er den gode kontakten med nærmest alle brødrene svært verdifull. Jeg har et distriktsråd som også består av interesserte og flinke Storrepresentanter og som gir av sitt beste. Mitt embede har absolutt gitt meg rike impulser og forhåpentligvis preget så vel meg som min oppfatning av vår Orden.

Våre budord og den gyldne leveregel er for meg kvintessensen i vår Orden,

noe som også kommer klarere fram for meg gjennom mitt arbeid.

**– Er det noe du gjerne skulle ha gjort for å få Odd Fellow Ordenens etiske budskap mer og bedre ut i samfunnet?**

Dette er vel vår store utfordring. Vi har Åpent Hus. Vi har våre informasjonsmøter som er blitt et svært godt redskap i både rekruttering og i formidling av hva vi står for. Vi har våre forskjellige sosiale aktiviteter og alle gaver – store og små – fra den enkelte loge til sosiale formål. Vi har Landssakene, Sirius og Rebekkastuene ved to lindrene enheter – en i Stavanger og en i Sandnes, som ble initiert som et felles distriktsprosjekt fra brødre og søstre ved 100 års jubileet til Rebekkainstitusjonen. Og vi har UNP.

Det er imidlertid vanskelig å få plass i media, og vi er heller ikke hverken flinke nok eller skolert nok på dette felt, Vi har en utmerket Stor Herold, men heller ikke hun når over alt. Det har vært nevnt fra en av våre loger at Ordenen gjerne burde ha en – eller muligens en bank av – kjente inspiratorer som kan nyttes ved arrangementer rettet mot «det åpne marked».

Jeg tror at vi kanskje i litt mindre grad bør dele ut de små beløp, men i alle fall av og til samle beløpene til et felles prosjekt i distriktet. Bør f. eks. all bistand



HP i Leir Varde Ove Gløppen.

være i form av kontanter – eller kan vi som en av våre OF loger stelle f. eks. uteområdet og hagen til et alders- eller sykehjem?

Formen på Åpent Hus kan kanskje endres litt – la oss arrangere et felles møte med svært interessant og aktuell foredragholder, hvor brødre og søstre tar med seg venner og kjente hvor vi også kan få presentert kort noe av vårt etiske budskap. *Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs*

# Norsk Odd Fellow A er blitt til virkelighet



Foto: Bjørn A. Johnsen



18. juni 2011 ble Norsk Odd Fellow Akademi – NOFA – innviet med et helt spesielt seremoniell som ble utarbeidet for denne anledning. Akademiet viser en formelt, ny måte å arbeide i Ordenen på. Den har nok vært der tidligere, blant annet tydelig representert gjennom James Lot Ridgely (1807-1881). Han var jo et akademi i seg selv. Men også den svenske jurisdiksjon har ved opprettelsen av Svenska Odd Fellow Akademien, vist vei i dette lende. Nå er både den fin-

ske og den danske jurisdiksjon i ferd med å etablere slike forskningspregede institusjoner.

– Hva er idéen bak et Odd Fellow akademi?

Idéen bak Platons akademi var jo å samle systematisk kunnskap, ha kunnskapsgivende samtaler og dyrke de mer intellektuelle sysler. Dette arbeidet har i vår Orden så langt vært en virksomhet som fortrinnsvis har bygget på enkeltindividers interesser og forutsetninger. Men Ordenen begynner å bli gammel. Skal den bevare sin hukommelse, må den systematisere sine erfaringer og klargjøre sine verdier på en annen måte enn den så langt har gjort. Dette er ingen original utvikling, men den skjer over alt hvor man passerer gründerstadiet. Norsk Odd Fellow Akademi er ikke et åpent akademi i den forstand at det skal sysle med alle sider av samfunnet. Avgrensningen finnes ganske klart i utformningen av

statuttene. Det som blir innsatsområdene knytter seg til rituell og historisk forskning, etisk forskning og arbeidet med fremtidsperspektiver og ledelse. Ordenens ritualer har en omfattende referanse og kan selvfølgelig tolkes på mange måter slik verdiladede tekster alltid er blitt gjenstand for fortolkninger og forklaringer. Det er bare det overflatiske som ikke trenger dybdeforklaringer. Ordenens historie er spredd over hele verden, og den har referansepunkter ned gjennom store deler av menneskehetens historie, ikke minst rent idémessig. De gamle kulturfolkene i antikken har jo på mange måter skapt lesten for mye av vår etiske tenkning. Ordenens fremtid vil bero på vår forståelse av fremtiden og hvilke kriterier og føringer den legger for menneskelivet. Og ikke minst er Ordenen et stort maskineri som skal ledes på en måte som er i samsvar med Ordenens verdier og livsanskuelse.

Et slikt arbeid krever systematisk omgang med fakta og et høyt refleksjonsnivå.



# akademi



Foto: Bjørn A. Johnsen

Bildet til venstre: Det Akademiske Råd etter institueringen. Midten: Fra den høytidelige instituering med Det Akademiske Råd sittende i sentrum på gulvet. Til høyre: Akademiets Preses, Morten Buan, holder en tale om Akademiets tilblivelse og fremtidsvisjoner.

Derfor blir de første årene av Akademiets virksomhet ganske grunnleggende for hvordan betydningen av arbeidet vil influere på Ordenens virksomhet.

## – Hvordan kom dette arbeidet i gang i Norge?

Da Svensk Odd Fellow Akademi startet i 2005, gikk ikke dette upåaktet hen i Odd Fellow Ordenens ulike jurisdiksjoner. Det er også en kjent sak at andre Ordener har arbeidet med akademisk preget virksomhet, og Frimurerordenen har en lang og ærerik tradisjon med slikt arbeid. Men det var etter Storlogemøtet i 2010 at den nyvalgte Stor Sire, Morten Buan, satte opprettelsen av et Norsk Odd Fellow Akademi opp på dagsordenen i forbindelse med prosjektet Kunnskaps-



Foto: Bjørn A. Johnsen

løftet. Det ble nedsatt en arbeidsgruppe som etter hvert ble bestående av Eks DDRP Sidsel Haldorsen fra Tromsø, Eks DSS Odd Gulbrandsen fra Gjøvik, Stor Redaktør Kjell-Henrik Hendrichs fra Asker og Stor Sire Morten Buan fra Oslo. I denne «tenketanken» ble så statutter, ritualer, emblemer og visjoner tegnet ut. Det Akademiske Råd som er selve den bærende kraft i Akademiets, skal bestå av inntil tolv medlemmer. Dermed måtte også disse utnevnes. Igjen ble alle Rebekka- og Odd Fellow distriktene involvert i å komme med forslag til medlemmer. Poenget er at hele landet skal være med i dette akademiske løft.

## – Hvordan var forberedelsen?

Forberedelsene skjedde gjennom få møter og mye nettbasert kommunikasjon. Det er grunn til å tro at dette nye akademiet i betydelig grad vil arbeide med nettet som kommunikasjonsbase nummer én. Det blir Akademimedlem og YP, Espen Rud, som er arkitekten og

driveren bak dette. Statuttene ble først formet som en idéskisse, og så sammenlignet med statutter fra andre akademier, før det fikk sin originale og særegne form ut fra de mål Norsk Odd Fellow Akademi skal ha. Spesielt bredden i medlemskapet og de regionale akademier er en særegenhet for NOFA.

Emblemet som ble valgt blant mange forslag var ambolten. Den er et arbeidsredskap som man kan bryne seg på. Men det har også klare Ordensaffiniteter idet Ordenens stifter, Thomas Wildey, var grovsmed og til daglig arbeidet med ambolt og hammer.

Til Institueringen ble det utarbeidet et særegent ritual som understreker Akademiets egenart og vesen, men også setter det inn i en rituell, Ordensmessig ramme.

## Institueringen skjer i rituelle former

Den rituelle gjennomføringen skjedde etter rammen fra et Storloge- og

Storebedsmannsmøte. Ett trekk ble nok lagt merke til langt utenfor landets grenser. Ceremonien ble ledet av Deputert Stor Sire Tove Ålborg som sto på OM-stolen. På UM-stolen sto Stor Sekretær Svanhild Sandem, på Kapellanstolen fant vi Stor Kapellan Jorun Michelet og på Eks OM-stolen sto Eks Rådspresident Guro Lie. Stor Marsjall Torill Gundtvig Skaugård ledet all vandring assistert av Stor Marsjall Thore Fredrik Grüner.

Til stede var gjester fra inn- og utland med Stor Sirene fra Sverige, Finland og Island, Eks Stor Sire Lars Fryklund fra Sverige som sammen med sin kone, Birgitta Fryklund også representerte. Fra Danmark møtte Stor Sekretær Birgith Cordel som også er korresponderende medlem i Svenska Odd Fellow Akademien. Fra Norge var Eks Stor Sirene Johan Krohn og Oddvar Granlund med frue Berit til stede.

I tillegg var alle nyvalgte Hovedmatriarker og Hovedpatriarker til stede i anledning deres historiske seminar.

Midt inne i det rituelle møtet var det langt inn en bolk hvor Preses i Norsk Odd Fellow Akademi, ble innsatt i sitt embede. Det samme ble Akademiets Sekretær og de øvrige åtte medlemmer. Deretter redegjorde de åtte medlemmene for hver sin filosof som Akademiets arbeid. Den rekken av filosofer strakte seg fra Sokrates (470-399 f. Kr.) gjennom Harriet Taylor (1807-1858) til Emmanuel Levinas (1906-1995).

## De festlige rammer

Etter at den ceremonielle og rituelle institusjonen var avsluttet, samlet alle seg først i lobbyen for forfriskninger før deretter å fortsette til spisesalen med et ventende festmåltid. Til taffelet hørtes det selvfølgelig en rekke taler for gjester som ønsket det nye Odd Fellow Akademi alt godt. Og så var det en rekke sanger som gjorde at stemningen skjer slik det både skal være i et Akademi og i en festlig anledning som dette.

## Medlemmene av Det Akademiske Råd

Samtlige kandidater til Det Akademiske Råd er foreslått fra Distriktene. Etter at forslag var kommet inn, ble de ifølge statuttene oppnevnt av Stor Sire. De ti som nå er utnevnt og installert fremkommer i boksen på neste spalte.

De fire førstnevnte utgjør Det Akademiske Kollegiet som sammen med Akademiets Sekretær, Odd Gulbrandsen, leder Akademiets virksomhet.

Et akademi har et begrenset antall medlemmer. Derfor vil det være hen-

## Det Akademiske Råd

- |  |        |                     |
|--|--------|---------------------|
| • Stor Sire Morten Buan                | Oslo   | Akademiets Preses   |
| • Eks DSS Odd Gulbrandsen              | Gjøvik | Akademiets Sekretær |
| • Eks DSS Sidsel Haldorsen             |        | Tromsø              |
| • Stor Redaktør Kjell-Henrik Hendrichs |        | Asker               |
| • Eks HP Lasse Hegge                   |        | Levanger            |
| • Eks DSS Hanna-Kari Thue              |        | Molde               |
| • DSS Selle Marie Horntvedt            |        | Kristiansand        |
| • CM Njål Tengs Abrahamsen             |        | Stavanger           |
| • Storrepresentant Turid Tuft          |        | Tønsberg            |
| • YP Espen Rud                         |        | Oslo                |



siktsmessig å knytte til seg ekspertise, eksempelvis fra andre jurisdiksjoner. Etter hvert som NOFA får oversikt over sin egen kompetanse, vil det komme på tale å oppnevne korresponderende medlemmer. Svenska Odd Fellow Akademien har i tillegg til korresponderende medlemmer fra Sverige, også korresponderende medlemmer fra Finland, Danmark og Norge. Fra Norge har Stor Redaktør Kjell-Henrik Hendrichs vært korresponderende medlem i Svenska Odd Fellow Akademien fra 2008. Etter hvert som denne «akademibølgen» sprer seg over Odd Fellow Europa, kan disse korresponderende medlemmene danne et nettverk av akademiske nervetråder som kan bidra til et enda større utbytte enn akademiene oppnår enkeltvis. Det er

dette man kaller synergi.

## Hvem kan bli medlemmer av NOFA?

Det kan lett fokuseres på medlemmene i Det Akademiske Råd og deres status. Det kan være riktig, men er også galt. Selvfølgelig skal Det Akademiske råd besitte en kompetanse. Men de skal også være en inspirasjon for hele Odd Fellow Norge. Derfor vil det bli åpnet for å bli medlem av Norsk Odd Fellow Akademi og for retten til å bære Akademiet emblem i miniatyr. Det er grunn til å tro at et sentralt kriterium for å kunne bli medlem, er at man må ha både Ordenens første avdeling – altså alle logegrader, og tredje grad i Ordenens andre avdeling,





Bildet til venstre: Utsnitt av forsamlingen ved Akademiets taffel med Stor Marsjallene og Stor Kapellanene i hyggelig samtale. Bildet over: Stor Sire og Preses Morten Buan med utenlandske gjester ved institueringen av Norsk Odd Fellow Akademi.

som er Leiren. Dette har sin klare grunnelse i at det stoff som skal behandles i Akademiet, er hentet fra alle sider av Ordenens rituelle arbeid. Et annet kriterium er at også akademiets medlemmer må drive med et nærmere definert, akademisk arbeid. Akademiet er et verksted og ikke bare et auditorium hvor man er til stede for å høre. Derfor må kommende medlemmer av akademiet redegjøre for hva de skal arbeide med, og hvordan dette arbeidet skal finne sted, og hva som er målet for arbeidet.

## De regionale Akademier

Det kommer ikke til å bli langt noe form for press på danne regionale akademier. Slik det ser ut, skal et regionalt akademi samle samler akademiets medlemmer og eventuelt andre interesserte til foredrag og drøftelser av aktuelle emner som Aka-

demiet arbeider med. Det er allerede spennende tilløp til slike regionale akademier noen steder i landet. Formen for arbeidet vil dannes etter hvert som man ser interessen og praktiske arbeidsformer.

## De årlige symposier

Fortrinnsvis i juni måned hvert år skal Norsk Odd Fellow Akademi holde sitt årlige Symposium. Symposiet vil være åpent for Odd Fellow Ordenens medlemmer. Programmet vil være preget av Akademiets arbeid og av kulturelt og kunstneriske innhold. Det første Akademisymposium vil finne sted i Trondheim i dagene 8. til 10. juni 2012. Alle interesserte Odd Fellows kan sette av disse dagene. Hovedstedene for Symposiet vil være Odd Fellow Ordenens hus i Trondheim og Hotell Prinsen i sentrum av byen. Nærmere

program og informasjon om påmelding og overnatting vil komme i neste nummer av De Tre Kjedeled. Hvis alt går etter planen, vil Akademisymposiet i 2013 finne sted i Ålesund tett opp til Odd Fellow Sang- og Musikkfestival som også finner sted i juni 2013. Tanken er å slå sammen det kunstneriske med det akademiske i en gigantisk Odd Fellow samling i ungdombyen. Nærmere om datoer og samvirke kommer vi tilbake til på et senere tidspunkt. De årlige symposiene skal være inspirasjonskilder til deltakerne om å arbeide seriøst og metodisk med Odd Fellow Ordenen over et bredt register av saker, til og med innen felter som vi ennå ikke har sett muligheten til.

## Hva skjer fremover nå?

Et akademi er en nyskaping. Men Norsk Odd Fellow Akademi skal være en selvstendig og original nyskaping, selv om det også lever i en lang og tung tradisjon.

Både når det gjelder arbeidsform og organisasjon skal NOFA finne sin form.

Kriterier for akademimedlemmer, utformning av regionale akademier, publikasjoner, utformingen og dynamikken i symposiene og en rekke andre og avgjørende spørsmål ligger foran oss.

Det er derfor ikke et ferdig og etablert akademi som er skapt, men en nyskaping som må finne sin vei for å utføre sin misjon: å gjøre Odd Fellow Ordenen til en enda mer livskraftig og mer intellektuell bevegelse og en høy grad av selvrefleksjon.

*Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs*

**Jorden kan du inte göra om.  
Stilla din häftiga själ!  
Endast en sak kan du göra:  
en annan människa väl.  
Men detta är redan så mycket  
att själva stjärnorna ler.  
En hungrande människa mindre  
betyder en broder mer.**

*Stig Dagerman, 1954*



### Norsk Odd Fellow Akademis Symposium 2012

Det Akademiske Råd har besluttet at Norsk Odd Fellow Akademisk første symposium vil finne sted i Trondheim i dagene 8. til 10. juni 2012. Agenda, program og påmeldingsopplegg med alle opplysninger vil bli publisert i De Tre Kjedeled i nummer 4/2011. Alle medlemmer av Odd Fellow Ordenen vil på visse vilkår ha adgang til symposiet. Sett av dagene for denne begivenheten. [symposium.akademi@oddfellow.no](mailto:symposium.akademi@oddfellow.no)



Foto: Bjørn A. Johnsen

Fra 17. til 19. juni 2011 arrangerte Storlogen et seminar for samtlige nyvalgte Hovedmatriarker og Hovedpatriarker i alle landets leire. Det har vært samlinger for Hovedpatriarker også i tidligere tider. Men dette seminaret var ganske nytt og ganske enestående. Årsaken er ganske innlysende. Stor Sire Morten Buan startet sin embedsperiode med å oppfordre til et Kunnskapsløft i hele

Ordenen. Når man da skulle starte et sted, falt valget ganske enkelt på Leirinstitusjonen, selv om hele Ordenen skal belyses ut fra kunnskapens synsvinkel.

Leirinstitusjonen er i grunnen nesten like gammel som vår Ordensgren. Allerede 6. juli 1827 ble den første leir, Encampment no: 1 Jerusalem instituert i Baltimore. Det var bare åtte år etter at den første loge, Lodge no: 1 Washington ble instituert 26. april 1819. Deretter kom leirinstusjonen til Europa, og dernest til Norge 3. november 1920 ved institueringen av Leir nr 1 Norge i Kristiania.

Deretter gikk det nesten seksti år før

**Odd Fellow Ordenens Magasin**

# Et kraftig lø Leirins

det kom et nybrått ved at vi fikk Leirinstitusjonen for Rebekkamatriarker 26. april 1980 med Rebekkaleir nr 1 Oslo.

## Loge og leir – forskjellige, men på samme fundament

«Er loge og leir et alen av samme stykke?» I sitt fordrag om forskjellen mellom loge og leir, påpekte Stor Redaktør Hendrichs at Oslo Rådhus er godt synbol på Odd Fellow Ordenen med sine to avdelinger. Rådhuset står der med sitt fundament som et bilde på Ordenens verdigrunnlag. Og på dette fundamentet er det bygget to tårn. Det ene er logelivet med sine nære og tette etikkrelasjoner. Men etter hvert som man vokser både i samfunnet og i Ordenslivet, vokser man opp til en samfunnsetikk som er anderledes, men som står på det samme fundament. Det er åpenbart en forskjell på hva man lærer i første klasse på barneskolen og det man skal få med seg i den





Foto: Bjørn A. Johnsen

# Øft for hele stitusjonen

videregående skole. Det ene er ikke finere eller viktigere enn det andre. Men det er forskjellig, har annen innretning og et meget forskjellig anvendelsesområde. Den basale kunnskaper grunnleggende nødvendig. Men for å utvikles videre, må man ha utdanning og utvikling på stadig høyere trinn.

## Hvordan vil Leir-arbeidet ta seg ut i fremtiden?

Leirarbeidet og logearbeidet var opprinnelig svært forskjellig. Det ser vi tydelig når vi går til de amerikanske kildene. Da Leirinstitusjonen ble omplantet i Europa og senere i Norden, ble disse forskjellene nesten visket bort. Leiren ble i sin form ganske lik logene, selv om de ritualmessig fortsatt var fullstendig forskjellige.

Den svenske jurisdiksjon var først med å oppdage denne uønskede sammenblanding og gjorde noe med det alle-

rede på 1990-tallet. Nå har vi fortsatt dette arbeidet i Norge. Nå gjenoppdager vi forskjellene, noe som spesielt gjør seg gjeldende i utformningen av leirslagningene, ved måten vi baner oss inn i og går ut fra leirslagningene. Leiren bygger på en helt annen dramaturgi enn logene. Til det trenges det også et helt annet utstyr. Hovedmatriarker og Hovedpatriarker fikk seg jevnt over ganske mange aha-opplevelser gjennom foredrag, fremvisninger og rituelle dypdykk i de dagene seminaret pågikk. Vi har til sammen femti leire i Norge. Det er grunn til å tro at det blir både eksperimentering i og tilpasning til de mange leirslagningssteder i året som kommer. Og disse tilpasningene og eksperimenteringene vil gi det erfaringsgrunnlag som til sammen vil skape den nye Leirinstitusjon og leirpraksis i årene fremover.

## Det rituelle arbeid

Ritualene i leiren skal ikke forandres

Odd Fellow Ordenens Magasin

med en tøndel. Dem er det ikke noe i veien med, men de har etter hvert fått en ramme som fratar dem noe av livskraften og deres «rette omgivelser». Vi vet fra teateret hvor viktig kulisser og det tids-typeriske er for å vekke eller svekke inntrykket av en dramatikers arbeid. Med mer originale rammer er det grunn til å tro at leirritualene heller vil virke mer direkte og opprinnelig enn noen gang tidligere.

Det er også grunn til å minne om at leirritualene kan vær mer vanskelig tilgjengelige enn logeritualene. Slik må det nødvendigvis være. Derfor må kommende matriarker og patriarker få en bedre innføring i Leirinstitusjonens begrepsverden og kulturelle bakgrunns-tempe.

## Utviklingsprogrammet

Til seminaret var det også utviklet et splitter nytt utviklingsprogram for leire. Når den nye Nevnd for Styrkelse og Ekspansjon i leirene får satt dette ut i livet, blir det et virkelig kunnskapsløfte. Dette Utviklingsprogrammet bør ikke bare gis til nye patriarker og matriarker, men være noe som alle leirens medlemmer får del i.

## Et Ørkenliv

Før man får den første leirgraden, skal alle som er kalt til leiren overvære et program med bilder, tekst og lyd som er kalt Et Ørkenliv. Dette skal sette alle nye, men også gamle matriarker og patriarker i stand til å gripe fatt i hva forskjellen mellom loge og leir er. Det er det ikke alltid like lett å finne ut av på egen hånd.

## Når nettene blir lange og kulda setter inn . . .

Nå er det grunn til å tro at de nyvalgte Hovedmatriarker og Hovedpatriarker etter hvert som de installeres i sine embeder, setter i gang med å forberede leirmedlemmene på det nye som kommer. Overraskende ting kan komme til å skje, gamle vaner blir brutt og det nye kommer til. Det blir kanskje litt som Bjørnson sier «i det det ny får feste, det volder litt rabalder, dog fred er ei det beste, men at man noget vil.» Og hensikten med det hele er jo at leirinstitusjonene skal bli viktigere, klarere og tydeligere i sitt budskap at man om enhver leirslagning sier at «you can't miss it!»

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

# Landssaken

## tar form

Et håp er tent for en rekke barn i det lutfattige, afrikanske landet Malawi. I løpet av kort tid skal det stå klart en SOS-barneby sør i landet. Den skal ta imot om lag 150 hjemløse og foreldreløse barn. Og i tillegg vil en moderne SOS-barneby ha store ringvirkninger i lokalmiljøet. Generalsekretær Svein Grønnern la i El Salvador frem en del skisser som viser at ringvirkningen av en SOS-barneby er positivt store. Dermed blir en slik barneby en viktig samfunnsbygger i lokalsamfunnet der den plasseres.

Vår Orden er en verdibærer og en personlighetsdanner. Den er i sin egenart ikke en utadventd, humanitær organisasjon. Men når den innvier mennesker og inviterer dem til det rituelle arbeids påvirkning, er det for at de skal

vekse og utvikle seg. Men denne veksten og dannelsen må ha en virkning. Det skal i første rekke merkes i «de nære ting». Men også i form av de større ringvirkninger.

Vi kjenner Ordens formidable vekst og utvikling i USA i begynnelsen av 1800-tallet. Det var et samfunn som formelig skrek på innsats av mennesker med omsorg og omsorg for andre.

Da Ordenen kom til Norge, var det ikke lenge før det også kom i gang tiltak for samfunnets «stebarn». Noe av det første som ble gjort var å opprette et hjem for barn av syfilitiske foreldre i Kristiania.

Over hele landet har Rebekkeloger og Odd Fellow loger vært med å gjøre livet og dagen lettere for dem som har hatt større byrder å bære enn de fleste.

Dette hører med til Ordenens gode tradisjoner, selv om det er skrevet og talt lite om dem.

### Blikket utad

Da den første landssaken i det nye tusenåret skulle designes, falt øynene på en katastrofe i El Salvador hvor et helt lokalsamfunn ble rammet av voldsomme jordskred. Hundrevis av familier sto uten livsgrunnlag og barn sto uten foreldre.

Sammen med SAS-Barnebyer bygget norske Odd Fellows opp en hel barneby som i dag er til stor velsignelse for befolkningen og vil være det i uoverskuelig fremtid. San Vicente er ikke lenger et fremmed sted for tusenvis av norske Odd Fellows.

I barnebyen bærer husene navn på nor-

ske Rebekka- og Odd Fellow loger, og hundrevis av Ordensmedlemmer har fadderbarn i dette lutfattige landet.

### Malawi – et sted i verden

Nå står det lille afrikanske landet Malawi for tur. Landet er preget av alle former for fattigdom i stikkordene:

- lav inntekt
- mangelfullt kosthold - oligotrofi
- elendig helsestell
- mangelfull utdanning
- stor spredning av hiv/aids

Folketallet er omlag 15 millioner med en gjennomsnittlig levealder på 52 år for menn og 54 år for kvinner. Antallet foreldreløse anslås til om lag en million, blant annet på grunn av hiv/aids-epidemien. Å bygge en barneby i dette landet er å gi langsiktig, samfunnsbyggende hjelp. Skal Malawi komme seg ut av fattigdommen er det de langsiktige og planmessige tiltakene som skal til. Det som er planlagt er:

- SOS-barnebyen med 15 familiehus
- Hver SOS-familie med SOS-mor og 8-10 barn
- Barna skal bo der til de klarer seg selv
- Biologiske søsken skilles ikke
- Alle SOS-barn får skolegang og yrkesopplæring.
- Barnebyen skal være en modell for samfunnet rundt
- I tillegg til selve barnebyen blir det utdanning i barnehage, skole og yrkes-skole for ca 600 barn årlig.
- I lokalsamfunnet rundt barnebyen eta-







Bilde 1: Vi klarte det i El Salvador!

Bilde 2: Ved å finansiere en SOS-barneby i Malawi skal Odd Fellow Ordenen bidra til å oppdra de foreldreløse og å hjelpe de trengende.

Bilde 3: Odd Fellow Ordenens Landssak 2011 – 2013: Å bygge en SOS-barneby i Malawi. Ingen kan hjelpe alle, men alle kan hjelpe noen: La oss sammen gi de foreldreløse og sårbare barna et trygt hjem.

bleres et familieprogram for å styrke kapasiteten til omsorgspersonene i ut-satte familier, slik at omsorgen for barna blir bedre. Ved full kapasitet vil familieprogrammet hjelpe ca 2000 barn.

### En dråpe i havet

For å finansiere dette er det regnet ut av hvert Ordensmedlemmer bør gi kr. 250,- i de to årene 2011 og 2012. Til sammen blir det femhundre kroner på hver av oss.

**Odd Fellow Ordenens Magasin**

Nå har Ordensmedlemmer høyst forskjellig økonomi. Derfor er det ingen grunn til å gjøre beløpet verken større eller mindre enn det det er, eller å bagatellisere det. Men for de langt fleste av oss er dette ikke det vi kan kalle et økonomisk løft, men å dele av sin overflod. Derfor er jo ikke femhundre kroner noe øvre tak. Enhver krone kommer godt med i denne innsatsen. Én ting er jo å bygge barnebyen. Men i tillegg vil jo de varige fadderoppgavene være der.

### Hvorfor ble SOS-barnebyer valgt til landssak?

Da Storlogemøtet 2010 gikk inn for at det skulle iverksettes en landssak i løpet av Storlogeperioden, ble det sendt ut en forespørsel til alle landets Rebekkadistrikter og Odd Fellow Distrikter med spørsmål om hvilket tiltak Ordenen burde velge. Konklusjonen ble glassklar.

- SOS-barnebyer fikk flest forslag
- SOS-barnebyer ble sett på som formål i tråd med Ordenens budord
- Dette er en sak som evner å samle Odd Fellow Ordenen i hele landet
- En barneby profilerer Ordenen på en god måte
- Landssaken kan gjennomføres med en organisasjon som evner å administrere et så stort prosjekt
- Meget god erfaring fra samarbeidet om landssaken og Barneaksjonen i 2003.
- Odd Fellow Ordenen fikk mye positiv oppmerksomhet i media.

Disse momentene er samlet slik at valget ble forholdsvis enkelt.

### Litt statistikk

Den glade giver tenker ikke så mye over hva man gir og hvordan man sender pengene, men gir av glede. Men det er nå en gang slik at man skal ha oversikt over både hva som kommer inn og hvorfra pengene kommer. Ved innsamlingen til barnebyen i San Vicente ble det slik at de logene som hadde gitt mest, fikk sette sine navn på husene i barnebyen. Hvordan dette skal gjøre denne gangen i Malawi, er ennå ikke bestemt.

Det som blir samlet inn direkte gjennom logene vil selvfølgelig bli behørig registrert på den enkelte loge. Men hvis du sender penger direkte til Innsamlingskontoen, er kontonummeret 12034305313. Denne kontoen er merket Landssak Odd Fellow 2011–2013. Kontoen er allerede åpnet, så du kan sende penger, både som store og små beløp, alt etter hva som passer deg best.

*Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs*

# Ett år er gått – og hva sier



Foto: Jon Esben Johnsen

**Morten Buan ble valgt til Stor Sire i 2010. Nå er det gått vel et år siden valget. Da kan det være grunn til å stille noen spørsmål om hva som er skjedd og hvordan han ser på utviklingen i årene som kommer. Odd Fellow Ordenen i Norge med sine nærmere 24 000 medlemmer er jo en «stor skute» som det kan ta tid å manøvrere. Men man får raskt et inntrykk av hvordan utviklingen går med hensyn til utstaket kurs.**

**– Hvordan har det første året som Stor Sire artet seg, Morten Buan?**

Det første året som Stor Sire har jeg brukt til å få oversikt og bli grundig kjent med alle deler av embedet og Ordenen. Selv om jeg har hatt mange år som Storebedsmann, er det en annen tilværelse å ha dette som fulltidsbeskjeftigelse. Jeg hadde en ganske klar målsetning og ambisjon ved overtagelsen som Stor Sire, men det er en stor organisasjon. Det er en omfattende prosess å skape den utviklingen jeg opplever at Ordenen trenger.

**– Hvordan synes du at du er blitt mottatt i ditt nye embede?**

Det har vært en udelt positiv opplevelse med utrolig mange entusiastiske og positive søstre og brødre. Jeg opplever at det er svært mange som gjør en stor frivillig

innsats på alle nivå i vår Orden. Det har også vært veldig inspirerende å få arbeide sammen med de valgte og utnevnte Storebedsmenn og jeg opplever at vi har blitt et samkjørt team med takhøyde til å ta alle diskusjoner. Samarbeidet med distriktene og spesielt Distrikt Stor Sirene gir meg også stor tro på at vi kan skape en god Orden til beste for den enkelte søster og bror.

**– Du står som eksponent for Kunnskapsløftet? Hvordan har utviklingen i dette vært?**

Kunnskapsløftet inneholder den satsingen jeg opplever vår Orden trenger for å kunne gi den enkelte søster og bror større utbytte av Ordenslivet gjennom en bevisstgjøring av vår etikk, våre verdier og vårt rituelle arvegods. Det må klarlegges hva Venenskap, Kjærlighet og

Sannhet, Tro, Håp og Barmhjertighet skal bety i den enkeltes liv for å bli et bedre medmenneske. Skal vi lykkes, må alle oppleve at Ordenen, logemøtene, leirslagningene, samværet og vennskapet gir en verdi i livet og er givende for den enkelte.

Kunnskapsløftet er først og fremst et sammensatt pedagogisk program for å skape gode logemøter og leirslagninger, et skikkelig dannelsesprosjekt. Det har engasjert mange i vår Orden med Nevnd for Kunnskapsløftet som er koordinator. Det vi så langt har sett er et nytt opplæringsprogram med kurshefter for de nye embedsmenn i logene og et utviklingsprogram for leirinstitusjonen. Det som nå igangsettes er å se på inntaksprosedyrene som er et utrolig viktig område.

Med det engasjementet arbeidsgrupper og enkeltpersoner viser, borger dette for at Ordenen skal få et kunnskapsløft.

**– Du har spesielt satset på Leirinstitusjonen og en fornyelse av denne. Hvordan har dette arbeidet gått?**

Resultatet av innsatsen på leirarbeidet vil vise seg de neste år. Det er her laget et utviklingsprogram for leirene og satset mye på heve kvaliteten i leirslagningene først og fremst for å få frem leirens egen-



# er du nå?

art og bevisstgjøre forskjellen på et loge-møte og en leirslagning.

Skal jeg måle ut i fra den iver og vilje jeg opplevde på samlingen av de nye Hovedmatriarker og Hovedpatriarker i juni, tror jeg høstens leirslagninger blir vel verd å oppleve.

Vi er nå inne i en prøveperiode og vi vil til våren stake ut den endelige kursen for leirarbeidet.

## – Er det andre oppgaver og utfordringer som har vært på agendaen i det året som nå ligger bak deg?

Mitt hovedfokus har vært på å bidra til å skape kvalitet i loge og leir med fokus på utbytte til den enkelte søster og bror. Det tror jeg er den viktigste satsingen for at Odd Fellow Ordenen skal lykkes i fremtiden.

Det er imidlertid mange andre utfordringer og oppgaver som jeg som Stor Sire bruker mye tid på. Med bakgrunn i vedtak på siste Storlogemøte, er vi i gang med et meget omfattende fornyingsarbeid av alle våre lover, forskrifter, statutter og instruksjoner, hele vårt administrative styringssystem. Vi planlegger nå et Storlogemøte på skriftlig grunnlag neste år for å få dette på plass. Lovnevnden og arbeidsgrupper har så langt gjort en formidabel og omfattende jobb.

Oppgradering av Ordenens datasystemer, både Focus og nettløsningene, har også vært en oppgave som har tatt sin tid. I fornying av Focus har vi arbeidet sammen med den Danske Jurisdiksjon og fra høsten av vil vi kjøre Focus både for Norge og Danmark fra våre servere i Kanselliet i Stortingsgaten 28 i Oslo.

Landssak 2011–2013 er et av hovedsatsingsområdene i vårt utadrettede arbeid. En Landssak er krevende for alle deler av vår Orden og vi har som mål å gjennomføre den på en profesjonell måte som skal bidra til å bevisstgjøre hver enkelt medlem på våre budord og evne til å omsette ord til konkret handling. Denne gang til beste for hardt trengende og foreldreløse barn i Malawi. Samarbeidet med SOS-barnebyer er med på å gi oss en unik mulighet til synliggjøring av Ordenen og derved også få frem vårt formål og innhold i samfunnet.

Nybrottsarbeidet med opprettelse og utvikling av Norsk Odd Fellow Akademi håper jeg også skal bidra til å skape innsikt og utvikling av Ordenen i Norge. Dette er et arbeid som er i startfasen, men som blir utrolig interessant i de

kommende år. Vårt mål er at dette skal skape et engasjement rundt i hele vårt vidstrakte land.

## – Du har jo tidligere vært en eksponent for å få fakta på bordet før du handler. Da tenker jeg på de fakta som kommer frem i Avgangsundersøkelsen. Ser du noe annerledes på dette nå?

Absolutt ikke. Ved siden av styrkelse er ekspansjon det tema som engasjerer meg mest. Min bekymring er at for mange ikke finner seg godt nok til rette og velger å forlate vår Orden. Vi må ha som mål i hver loge at en skal ha en jevn medlemsvekst. Det må være et krav at en i hver termin har resepiender for innvielse slik at en får gjennomført gradritualene og utviklingsprogrammet. Det er gjennom gradarbeidet at en skaper innsikt og forståelse for Ordenens mål og budskap. Målet er en 5% økning gjennom toårsperioden og skal vi nå dette er vi avhengig av å ha nok resepiender og at de som blir innviet ikke velger å forlate vår Orden.

Alle har et ansvar for og må bidra til at våre søstre og brødre trives i logen og vil prioritere å møte så ofte de kan.

## – Mange vet at Odd Fellow Ordenen i USA sliter kraftig med å opprettholde sitt gamle og flotte nivå. Hvordan vurderer du Ordenens internasjonale arbeid i årene fremover?

Mitt hovedfokus er rettet mot den enkelte søster og bror i våre loger og de tiltak jeg har prioritert har vært for å fremme arbeidet i loger og leire. Vi er en del av en internasjonal Orden og utviklingen avhenger også av at vi lykkes internasjonalt. Odd Fellow Ordenen har og har hatt en god ekspansjon i Norden som har utviklet seg til å bli Ordenens tyngdepunkt.

Det gode samarbeid blant de nordiske jurisdiksjoner er til gjensidig glede og gagn. Jeg tror på et øket og tettere samarbeid i Norden ikke minst gjennom konkrete prosjekter og informasjonsutveksling.

Etableringen av den Europeiske Storloge gjør at vi i sterkere grad kan styrke Ordensarbeidet i Europa uten å være for avhengig av problemene vi ser i USA. Formen og arbeidet i den Europeiske Storloge er under utvikling og det vil sannsynligvis gå noen år før den finner sin endelige form.

Målet med samarbeidet må være at det tilfører den enkelte jurisdiksjon inspirasjon, lærdom, føles nyttig og gir en tilleggsgevinst.

Mitt håp er at Ordenen i USA vil finne et spor som sikrer en bedre fremtid og at vi i fellesskap kan søke å utvikle Ordenen internasjonalt.

– Har du noen spesielle ønsker for den



Foto: Jon Esben Johnsen

## nærmeste fremtid?

Det viktigste Ordensarbeidet skjer i den enkelte loge. Vi har nå nye embedsmenn i alle loger og leire og deres evne til å skape gode logemøter og leirslagninger er beviset på om vi lykkes med vårt arbeid. Vårt formål er at hver søster og bror etter evne kan omsette vennskap, kjærlighet og sannhet til praktisk handling til glede for sine medmennesker. våre virkemidler er våre ritualer og seremonier og ikke minst vår egen evne til å etterleve verdiene.

Det er dette som må være hovedoppgaven til de nye embedsmenn og jeg håper at de setter fokus på tre områder og lager en handlingsplan med tiltak for å sikre:

1. Kvalitet og innlevelse i fremførelsen av grader og spill.
2. Gjennomføring av utviklingsprogrammene slik at vi får gode logemøter og leirslagninger og godt planlagte ettermøter der alle trives og føler seg vel.
3. Gjennomføring av informasjonsmøter og tiltak for å sikre at vi får en jevn ekspansjon – målet må være innvielser og gradspasseringer i både høst og vårterminen.

Intervju: Kjell-Henrik Hendrichs

# Brødrene Karam

## — en evig roman

Fjodor Dostojevskij (1821-1881) er kanskje den mest betydningsfulle av alle russiske forfattere, ikke minst fordi han favner så umåtelig bredt. Han kom fra meget fattige kår, ble dødsdømt, levde som straffange, fikk en enorm betydning som forfatter, ble ansett som en viktig teologisk påvirkning av den russiske, ortodokse kirke, og regnes som meget sentral i den eksistensialistiske filosofis utvikling. Hans liv er på mange måter som en vond drøm med fattigdom, økonomiske problemer, spillelidenskap og sykdom. Han ble epileptiker. Allikevel kommer hans romaner i stadig nye oversettelser og leses og diskuteres fortsatt av millioner.

Faren til brødrene Karamasov er et sjeldent dårlig papir. Han får tre, kanskje fire sønner, som alle har vesentlige roller i denne romanen. Det spennende med Dostojevskij er at han maler ut sine sentrale rollefigurer i detalj, samtidig som mysteriene står igjen. Slik er det jo i vår omgang med alle mennesker og også oss selv. Det er sider vi ikke kjenner og som kommer frem i de mest overraskende vendinger. Faren, Fjodor Pavlovitsj Karamasov, følger oss i hele romanen som et bakgrunnsteppesom vi hele tiden må forholde oss til.

### Tre eller fire brødre?

De tre brødrene, Dmitrij, Ivan og Aleksej,

er sønner av to ekteskap. Ivan og Aleksej er ekte brødre, mens den eldste, Dmitrij, er halvbror. Det er deres liv som er de tydeligste tråder i romanen. Hver av dem har psykologiske innspill som er egnet til å fascinere og ryste den dag i dag. Den sannsynligvis fjerde sønn, Smerdjakov, blir aldri anerkjent, men lever sitt eget ulykkelige, merkelige og skjebnesvangre liv. Alle fire gir oss innblikk i psykologiske livsveier som aldri er rette, enkle eller opplagt. Den eneste søskenlikhet de har, det som binder dem sammen, er at de har samme far. Når man leser denne romanen, kan man sannelig stusse på om det er noe sannhetsgehalt i den norske strofen av Aasmund Olavsson Vinje om at «stor arv det er for mannen av godtfolk vera fødd.» Den såkalt lavadelige Fjodor Pavlovitsj gir ikke mye i arv til sine sønner, hverken genetisk eller økonomisk.

### Hva er det gode liv?

Romanen byr på et konglomerat av hendelser, av livsvalg og av etiske spenninger. Materialisme, grådighet, begjær, forfall, fornedrelse, pengemangel, pengeriklighet, opphøyet spiritualitet flimrer forbi oss, og vi ser samtidig klare paralleller til vår eget land og vår egen tid. Dette er inge roman om fortiden, selv om den gir oss innblikk i russiske forhold. Det er en roman om «jeder mann».

Romanen er blitt karakterisert som en kriminalroman fordi den har noen klare episoder hvor spørsmålet om skyld og straff, erkjennelse og løgn, om justismord og et justisvesen med manglende innsikt. Men det som gjør romanen evig aktuell er at den er et dypdykk i det sant menneskelige.

### Storinkvisitoren

Midt inne i romanen finnes det en «roman i romanen». Denne «indre roman» handler om en storinkvisitor som møter Kristus og anklager ham for å «blande seg i kirkens saker». Denne lille romanen kan selvfølgelig leses på mange måter og anvendes i en rekke sammenhenger, både religiøst, filosofisk og politisk. Symbolsk og idéhistorisk er dette fortellingen om hva som skjer



når det formelle system kommer i konflikt med den opprinnelige idé – kampen mellom det formelle og det reelle. Da blir det alltid garantert bråk.

### Hva borger for våre verdier og verdivalg?

Platon snakker om vår eksistens som et



# masov



skyggespill på en hulevegg. Dette beskriver han i den berømte «hulelignelsen». Ut fra dette springer spørsmålet om hva som er opphavet og forankringen for våre verdier. «Hvis Gud er død, er alt tillatt» drøftes inngående av Dostojevskij i en rekke av hans romaner. Ropet fra Heraklit runger gjennom sidene i denne romanen. «Gi

meg et fast punkt!» Spørsmålet er eksistensielt alltid til stede: «Hva bygger jeg mine verdivalg på?»

## I en ond og ubarmhjertig verden

Dostojevskijs romaner tegner ingen idyll av vår eksistens. Her er ikke noen pastellfarver eller noe Slaraffenland. Vi konfronteres både med sult og det egoistiske fråtseri. Vi konfronteres med den fullstendige materialisme og den mest subtile spiritualitet. Vi blir vitner til «livets uutholdelige letthet» og de dypeste, eksistensielle kamper.

Når broren Ivan maler ut sine bilder om den onde verden i konkrete bilder fra Russland, kan vi selvfølgelig si at dette var i Russland i gammel tid. Men vi skal ikke så mye som åpne en avis før vi ser at lignende scenarier spiller ut for fullt register i vår egen samtid.

## En roman for Odd Fellows

Professor Geir Kjetsaas har kommet med en fullstendig og ny oversettelse av romanen fra russisk, og gitt den et fyldig og meget instruktivt etterord som betydelig øker verdien av lesningen. Boken er kommet i billigt-gave på Solum forlag, ISBN 82-560-1286-2.

Odd Fellow Ordenen er verdibærende og reiser i alle sine grader eksistensielle spørsmål av en art som man aldri blir ferdig med. Kjetsaas sier et sted i sitt etterord: «De mest betydningsfulle av Dostojevskijs personer er på sett og vis ”verdianskuelige likeberettigede”. De skal alle tas alvorlig. Forfatteren svarmaler aldri sine motstandere. Tvert imot forsøker han å begrunne deres synspunkter gjennom de mest overbevisende argumenter. Ikke sjelden gir hans romaner inntrykk av konflikter som dikteren ikke har løst, og som heller ikke så lett kan løses. Vi konfronteres med filosofisk og religiøs søken som ikke alltid gir oss rett til å trekke bastante konklusjoner.»

For enhver som vil fordype seg i livets vesenlige spørsmål og hvor vi kommer fra og hvor vi skal hen, hva som er rett og galt og hvordan jeg skal oppfatte min neste, er Dostojevskij en meget pålitelig opplyser.

For den som vil gå dypere i erkjennelsen enn man allerede er, er den en god begynnelse å lese Brødrene Karamasov.

*Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs*

**Odd Fellow Ordenens Magasin**



## OBS!

**Stoff til redaksjonen** sendes Redaktøren på følgende måte:

- stoffet må være tydelig merket med hva det gjelder.
- stoffet sendes elektronisk på worddokumenter som kan åpnes og bearbeides.
- stoffet må være ordnet best mulig.
- det må gå tydelig frem hvem som er forfatter av teksten.
- det må fremgå hvem som er kontaktperson for stoffet inkl. mailadresse.
- Redaktøren forbeholder seg retten til å redigere stoffet etter magasinet behov.
- tilsendt stoff returneres ikke.
- tilsendt stoff blir oppbevart og kan bli brukt ved et senere høve.
- billedmateriale sendes bladets grafiske formgiver tydelig merket.

**Bilder til redaksjonen** sendes Jon Esben Johnsen på følgende måte:

- Gjerne papirbilde i god kvalitet eller som digital billedfil.
- Høyest mulig oppløsning på ka meraet bildene er tatt med.
- JPG-format.
- Digitale billedfiler rett fra minne kortet, altså helst ikke behandlet på noen måte.



Foto: Bjørn A. Johnsen



Foto: Bjørn A. Johnsen

Byggekomiteen til det nye Ordenshuset sammen med Stor Sire: Per Arve Jeppedalen, Asbjørn Granås, Bjørn Henning Steffensen, Stor Sire Morten Buan, Ola Olsen Rognstad og Knut Bergum.



Foto: Bjørn A. Johnsen

## Nytt Ordenshus på Øvre Raumar

4. juni 2011 ble det nye Ordenshuset på Dal innviet etter Odd Fellow Ordenens eldste ritual, nemlig det for innvielse av Ordenshus. Men både Odd Fellow loge Raumar og den nye Rebekkaloge Smaragden har en forhistorie som viter at «itte no` kjæm tå sei sjøl». Det er ikke bare en kjede av loger og Ordenshus, men også en kjede av brødre og søstre som gjennom en uegennyttig innsats har gjort dette mulig. De fleste er ikke nevnt, men deres gjerninger står der symbolisert ved det nye huset.

Odd Fellow loge nr 146 Raumar ble instituert 12. desember i 2003. Dens domicil var først det daværende ordenshuset i Nittedalsgata i





Foto: Bjørn A. Johnsen

# Ordenshus Romerike

Lillestrøm hvor også faderlogen nr 92 Romerike holdt til. Etter den tid har logen hatt en brokete historie hva gjelder tilholdssted for sine møter. Først flyttet loge 146 Raumar med sin faderloge til det nye Ordenshuset på Strømmen. Men logen så fortsatt etter et nytt, permanent tilholdssted på Øvre Romerike. Røde Korshuset på Sand ved Jessheim ble dens første egne Ordenshus. Så dukket det opp en ny mulighet på Dal da et egnet hus var til salgs. Pågangsmotet var stort da brødrene i Raumar ble enige om å kjøpe huset og å bygge dette om til egnet Ordenshus. Kjøpet ble fullført i desember 2009. Målsetting om å flytte inn i eget hus ble lagt. Dermed satte Ola Rognstad, Knut Bergum og Asbjørn Granås sammen med elektriker Roger Kristiansen og rørlegger Bjørn Henning Steffensen i gang. Det var etter manges mening en formidabel utfordring de sto ovenfor. På Strømmen var det dannet en Rebekkaforening som også hadde som målsetting å etablere en loge på Øvre Romerike. Det var selvsagt en stor fordel for loge nr 146 Raumar å kunne få en loge til i huset når det en gang ville stå ferdig.

Det var ikke alle som var like optimistiske når det gjaldt tiden for når Ordenshuset skulle være klart for inn-



flytting, men da Ola Rognstad sa til bror OM at han kunne varsle Stor Sire om at de lokalene ville bli innflytningsklare tidlig på sommeren 2011 så ble det bestemt.

## Som en virvelvind . .

OM Bjørn Mattsson kunne anmode Stor Sire om å komme til Dal 4. juni 2011 for å innvie de nye lokalene. Og slik skulle det bli.

Stor Sire ankom Kammerherre Fayesvei 3 sammen med Stor Marsjall Thore Fredrik Grüner og Stor Kapellan Ole-Johan Bay Gundersen og foreta den høytidelige innvielse av de nye logelokalene. Det ble en spesiell og følelsesladet seremoni for alle tilstedeværende i en fullsatt logesal. Logesalen er ikke av de største i landet, men svært intim og et flott produkt av en stor dugnadsånd.

Det hører med at logene som hører hjemme der også har fått praktiske og smakfulle selskapslokaler og et funksjonelt kjøkken.

Etter innvielsesseremonien ble logesalen gjort rede til institusjonering av den nye Rebekkaloge med det flotte navn nr 127 Smaragden og med dertil hørende installasjon av logens nye embedsmenn med søster Aase Graaterud som logens første Overmester.

## Og så kom den nye Rebekkaloge

Etter overnevnte høytidelige og viktige handlinger reiste så alle deltagere til et nærliggende selskapslokale for der å avholde festbankett. I anledning av institusjonering av loge nr 127 Smaragden var Deputert Stor Sire Tove Aalborg tilstede sammen med Stor Sekretær Svanhild Sandem, Stor Skattmester Svanhild Ljosland, Stor Kapellan Jorun Michelet, Stor Marsjall Toril Grundtvig Skouggaard. Tilstede ved høytidelighetene var også DSS Rebekka Distriktsråd nr 1 Elna Kjær Meyer og DSS Odd Fellow Distriktsråd nr 1 Per Arild Nesje og Spesial Deputert Stor Sire for kunnskapsløftet Randulf Meyer.

Undermester Helge Rutle i loge nr 146 Raumar ønsket velkommen til bords, Stor Sire utbragte Kongens skål og Kongesangen ble sunget. Undermester

Rutle var taffelets visevert i første del hvor mye dreide seg om det nye Ordenshuset før han midtveis overlot visevertfunksjonen til Tone Myhrer Fossum, den nye Undermester i Loge nr 127 Smaragden.

## Æres dem som æres bør

Byggekomiteen hadde bestått av ildsjelene Ola Rognstad, Knut Bergum og Asbjørn Granås som sammen med Roger Kristiansen og Bjørn Henning Steffensen fra Den Norske Storloge fikk overrakt velfortjente blomster og takk for den store innsatsen.

Stor Sire Morten Buan understreket i sin tale at det var imponerende det som loge nr 146 Raumar hadde fått til, men at det han var mest imponert over var det finansielle opplegg og økonomiske resultat for hele prosjektet. Byggekomiteens formann, Ola Rognstad, sa i sin tale til forsamlingen ved banketten at dette ikke var noe som bare noen få hadde æren for, men at det var mange som hadde stilt opp i byggeperioden. I tillegg til brødrene i 146 Raumar hadde også Rebekkaforeningen stilt opp. Særlig i innspurten hadde søstrene vært gode medhjelpere i finish av lokalene med investering i gardiner, dekketøy og de mange tusen detaljer som skal til. Også skilt på husveggen hadde Rebekkaforeningen bekostet.

OM Bjørn Mattsson sa at det hadde vært en lang vei å gå men at han nå var svært stolt over resultatet. Han håpet at dette ville styrke Ordensenhetene og øke fremmøtet i logen og rekrutteringen.

DSS Per Arild Nesje overrakte penge-gave og blomsterhilsen på vegne av leir nr. 25 Glomma, loge nr 67 Castrum, loge nr 92 Romerike og loge nr 122 Gyldenborg.

Flere talere understreket at Ordenslokalet som i dag står der klart til bruk, vil være et solid fundament for Ordenens utbredelse i ett folkerikt område som er i meget sterk vekst, og at dette sammen med hardt arbeid fra logene i tiden fremover helt sikkert vil bære gode frukter.

Kveldens høytidelige bankett hvor Stor Sire med sine Storembdsmenn, loge nr 146 Raumar og loge nr 127 Smaragden og flere tilstedeværende gjester kunne nyte god mat med tilbehør, ble så avsluttet av Spesialdeputert Stor Sire Randulf Meyer som med både skjemt og alvor på alles vegne kunne takke for maten.

Tekst: Arvid Solberg



4. juni 2011 ble både nytt Ordenshus innviet og en nye Rebekkaloge instituert på Øvre Romerike. Denne raske veksten kan bety at vi står overfor en utvikling i et av de kraftigste vekstområdene i Norge. Romerike – eller det gamle Raumar – har i uminnelige tider vært et rikt landbruks- og skogbruksområde i landet. Nå er det preget av nye virksomheter, ikke minst av landets største flyplass, Gardermoen.

**D**a Øvre Romerike Rebekkaforening ble stiftet 16. april 2009 var det resultatet av en drøm om egen loge på Øvre Romerike. Befolkningsveksten og utbyggingen rundt Gardermoen tilsa at det var behov for en



# Smaragden er instituert



## LOGENS FØRSTE EMBEDSKOLLEGIUM:

**Eks. Overmester:**

**Overmester:**

**Udermester:**

**Sekretær:**

**Skattmester:**

**Kasserer:**

**Storrepresentant:**

**Tutt Rognstad  
Aase Graatrud  
Tone Myhrer Fossum  
Bodil Skjenneberg  
Randi Bergum  
Torunn Bonesvoll  
Helga Nabben**

Rebekkaloge i distriktet. Odd Fellow loge nr 146 Raumar var allerede etablert på Jessheim, men det var ingen Rebekkaloge mellom Strømmen og Hamar.

Tolv damer startet forhåpningsfulle opp med DSS Svanhild Sandem og OM Tutt Rognstad som foreningens pådrivere og grunnpilarer. Målet var å samle midler til alt som skulle til. En grunnleggende faktor var innvielser av nye søstre. Og den nye logen måtte ha et meningsfullt navn, et valgspråk og et emblem.

Odd Fellow loge nr 146 Raumar hadde i mellomtiden kjøpt et hus på Dal, og var i full gang med oppussing og innredning av dette til et tidsmessig Ordenshus.

Det utviklet seg en viss arbeidsdeling mellom søstre og brødre hvor brødrene tok seg av selve huset, mens søstrene mer sto for innredning og det som skaper den lune atmosfære.

Øvre Rebekkaforening vokste ganske raskt. I løpet av kort tid kunne moderlogen, nr 63 Sinceritas innvie åtte nye søstre som skulle overføres til den nye logen når den tid kom. En nye søster ble også innviet i Rebekkaloge nr 31 Cecilie i Mysen.

To sentrale støttespillere i denne etableringsperioden var DSS Svanhild Sandem og Eks OM Lillian Bjørnsen fra Loge nr 21 Maud på Hamar. Og bak det hele sto jo moderlogen, Sinceritas, med all sin velvilje og hjelpeevne.

## Navnsetting

Navn på den nye loge var viktig og forslagene var mange. Noen falt ikke i

smak, andre var allerede i bruk, men til slutt var vi enige om at Smaragden var navnet det ble den største oppslutning om.

Søstrene i den nye logen ønsket et navn med lokal tilknytning. Nord-Europas eneste smaragdgruver ligger ved Byrud gård i Minnesund hvor Vormarenner ut av Mjøsa og fortsetter ned til Glomma. Gruvene er ikke lengre i drift, men var i sin tid et levende og pulserende samfunn med dype røtter i lokalsamfunnet på Øvre Romerike.

Smaragden er en av verdens dyreste og mest sjeldne edelstener.

Smaragden symboliserer medfølelse, respekt, menneskekjærlighet, sympati, deltagelse, uselviskhet og hengivenhet.

Ut fra ovennevnte ble «Respekt» valgt som vårt valgspråk.

Logens emblem fikk derfor den grønne fargen som bakgrunn for damen som bærer en snor over skuldrene med de to hjertene som vi ønsket å ha med.

Både moderlogen, nr 63 Sinceritas, og «mormor»-loge, nr 9 Caritas, har hjertet i sitt emblem. Denne symbolikken ønsket den nye logen å videreføre. Snoren symbolisere Rebekka – navnet «Rebekka» betyr en snor.

## Tiden før den store dagen

Tiden gikk plutselig fort, huset på Dal begynte å bli så ferdig at Rebekkaforeningen i februar 2011 holdt foreningsmøte der. Utstyret til den nye logens var kommet på plass, dels ved arv fra andre loger og dels ved nyanskaffelser. Alt som trengtes i logesalen ble felles med Loge

nr 146 Raumar. Når det galdt utstyr og inventar til det nye huset, var givergleden og innsamlingsviljen stor både blant søstre og brødre.

## Den dobbelt store dagen

Datoen for innvielse av Ordenshuset på Dal ble satt til 4. juni 2011. Da kom også forslaget om at den nye Rebekkalogen også kunne institueres samme dag. Og slik ble det. Huset ble først innviet av Stor Sire Morten Buan og hans Storembetsmenn.

Institueringen av Rebekkaloge nr 127 Smaragden og installasjonen av logens embetsmenn ble en høytidlig og verdig seremoni under ledelse av Stor Sire Morten Buan, Dep. Stor Sire Tove Aalborg og hennes storembetsmenn. Logesalen var fylt opp til siste plass med egne og gjestende søstre som med glede deltok på denne store dagen.

Under seremonien i logesalen ble det overrakt blomster, gaver og varme lykkesønskninger fra Den Norske Storloge, fra Rebekkaloge nr 1 og fra Distrikt nr 1, fra moderlogen nr 63 Sinceritas, fra nr 9 Caritas, fra nr 21 Maud og fra nr 31 Cecilie.

Rebekkaloge nr 127 Smaragden har søstre fra fem forskjellige loger – en søster kommer fra Loge nr 77 Malmfrid i Narvik, to kommer fra nr 31 Cecilie i Mysen, to kommer fra nr 21 Maud på Hamar og tyve søstre fra nr 63 Sinceritas på Strømmen.

Chartermedlemmer i Rebekkaloge nr 127 Smaragden:

- Eks. OM Tutt Rognstad
- Aase Graatrud
- Tone Myhrer Fossum
- Randi Bergum
- Wenche Boug

*Tekst: Aase Graatrud*



I 2006 vedtok Sovereign Grand Lodge å opprette Den Europeiske Storloge – forkortet GLE. I 2007 ble Den Europeiske Storloger instituert i Oslo og det første embedskollegiet valgt, og hovedkvarteret vedtatt langt til København. Etter dette har det vært årlige møter i Den Europeiske Storloge, eller Grand Lodge of Europe (GLE) som er det offisielle navn.

### Forløperne til GLE

Det europeiske samarbeidet strekker seg nok tilbake til at Ordenen kom til Europa i 1870. Vi kjenner til en rekke bilaterale kontakter jurisdiksjonene imellom. Ikke minst ble dette mer intens da de nordiske jurisdiksjoner kom med Danmark og Sverige. En felles leirring ble blant annet resultatet av overlegninger i 1909 mellom den danske Stor Sire Petrus Beyer og den svenske Stor Sire Wilhelm Laurentz. Etter siste verdenskrig kom det etter hvert et nærmere samarbeid mellom de europeiske jurisdiksjonene i et etter hvert formalisert organ som ble kalt Den Europeiske Federasjon. Denne var en helt sentral pådriver og koordinator i det lobbyarbeid som førte frem til Grand Lodge of Europe i 2006

### Det årlige møtet i GLE

«En organisasjon er et kommunikasjonsnettverk». Det er en gammel definisjon på hva en organisasjon er. Den Europeiske Storloge er en nyskaping. Da gjelder det mer enn noe at de som skal samhandle der har et godt og høyt kommunikasjonsnivå.

Selvfølgelig er det en rekke bilaterale besøk og kontakter landene imellom. Men det årlige møtet i GLE er nå det viktigste formelle, men også uformelle forum for europeiske Odd Fellows. En del av møtet er av rituell art hvor Storeembedsmenn fra Europa blir meddelt Visdommens Grad. I siste møte var det nærmere 170 personer som ble tildelt graden. Dette gir og en enorm mulighet for at det skapes kontakter og kommunikasjonskanaler landene imellom.

### Den kulturelle og historiske ramme

Slike møter er alltid en utfordring for



# Europeisk S 2011 i He

vertslandet. Når så mange mennesker kommer sammen, er det alltid en oppgave å få presentert ikke bare Ordenen, men vertslandet.

Helsingfors er jo en meget vakker by, og i slutten av mai måned er byen i vårdrakt. Helsingfors ligger ved Finskebukten og har en lang historie i skjæringspunktet mellom vest og øst. Etter århundrer som en del av Sverige, ble landet i 1808 et storfyrstedømme i Russland og med den russiske tsar som

overhode. Den perioden preger bygninger, plasser og navn i det offisielle Helsingfors. I 1917 ble landet en selvstendig og fri republikk. Visdommens Grad ble gitt i festsalen i en av Helsingfors mest staselige bygninger, Riddarhuset. Salen var utstyrt som en Ordenssal skal være, og omgivelsene gav gradgivningen en meget verdig og majestetisk ramme. Etter gradtildelingen var det konsert i Uspenskijkatedralen – den største ortodokse katedralen utenfor





Styret for perioden 2011–2013:

Europeisk Stor Sire  
Harald Thoen Norge

Europeisk  
Deputeret Stor Sire  
Hans-Ulrich Bohren Schweiz

Europeisk  
Deputeret Stor Sire  
Inga-Lill von Wachenfelt Sverige

Europeisk  
Stor Sekretær  
Gudlaug Björnsdottir Island

Europeisk  
Stor Skattmester  
Lars Jørgensen Danmark

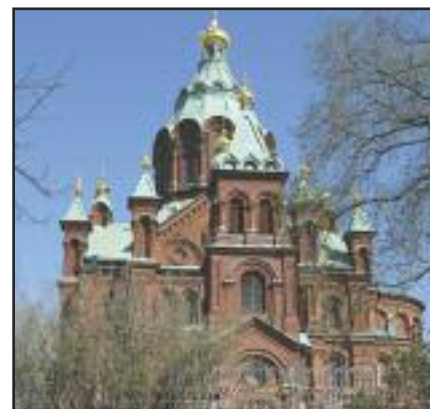
Europeisk  
Stor Marsjall  
Ab Langereis Nederland/Belgia

Europeisk  
Stor Kapellan  
Anneli Röllich Finland

Europeisk  
Deputeret Stor Sekretær  
Ernst Roger Schütz Tyskland



Eks Stor Kapellan Rolf Nordenstam



# Storlogemøte Isingfors

Russland. Med sin særegne musikk, et flott kor og en vidunderlig akustikk gav dette deltakerne et sjeldent estetisk minne.

## Visdommens grad

Da GLE ble opprettet ble det også vedtatt at Den Europeiske Storloge skulle ha en rituell grad. Dette oppdraget ble gitt den svenske Eks Stor Kapellan, Rolf Nordenstam. Her er selvfølgelig ikke stedet for å

gå inn på gradens innhold. Men i tillegg til selve gradgivningen som foregår på engelsk, fikk alle de nye besittere av Visdommens Grad en innføring, fordypning innholdsmessig gjennomgang av Rolf Nordenstam selv. Rent Ordensmessig ble denne del av programmet kanskje den mest verdifulle. Dette skyldes ikke minst at Rolf Nordenstam har en innsikt og dybde når det gjelder Odd Fellow Ordensens ritualer og betydning som var egnet til å imponere og berike alle. *Tekst: KHH*

Odd Fellow Ordenens Magasin



Erik Holmen

Foto: Jon Esben Johnsen

# Gradfordypning

Over de siste år mener jeg å ha registrert en økende interesse for vår fordypningssamtaler rundt våre gradseremonier, og den forståelse som Ordenen legger til grunn med basis i de samme seremonier. Temaet har vært oppe i flere av logene og når nå Stor Sire har startet opp Ordenens store prosjekter som «Akademiet» og «Kunnskapsløftet» som blant annet skal se på våre belæringer er jo dette fantastisk spennende. Det vil nemlig alltid være et viktig og avgjørende tidspunkt i et menneskes liv når vedkommende bestemmer seg for å tre inn i en lukket Orden som Odd Fellow. Det vil kreves at man tenker igjennom flere spørsmål av metafysisk (virkelig-

hetsoppfatning) og moralsk karakter. Odd Fellow Ordenen arbeider med, og gjennom, estetiske og etiske kvaliteter som vårt ytre samfunn på mange måter har nedprioritert. Ikke slik at Ordenens verdiuttrykk er noe merkelig og fremmed, de er helt vanlige moralregler og skjønnhets erklæringer som vi har hørt fra barnsben av. Dog er det slik at Ordenen tilstreber å gi disse erklæringer et dypere innhold og en utvidet metafysisk, etisk og estetisk forståelse. Mye av en Ordens verdi vil ligge i at denne utvidelse blir så mye mer enn det har med oss fra barnsben av og som Storsamfunnet måtte gi oss. Odd Fellow Ordenen har derfor bygget sitt Indre Liv, naturligvis

med basis i troen på et Høyeste Vesen, på en metafysisk erkjennelse som er bredere enn det man vanligvis legger til grunn i det daglige liv der ute.

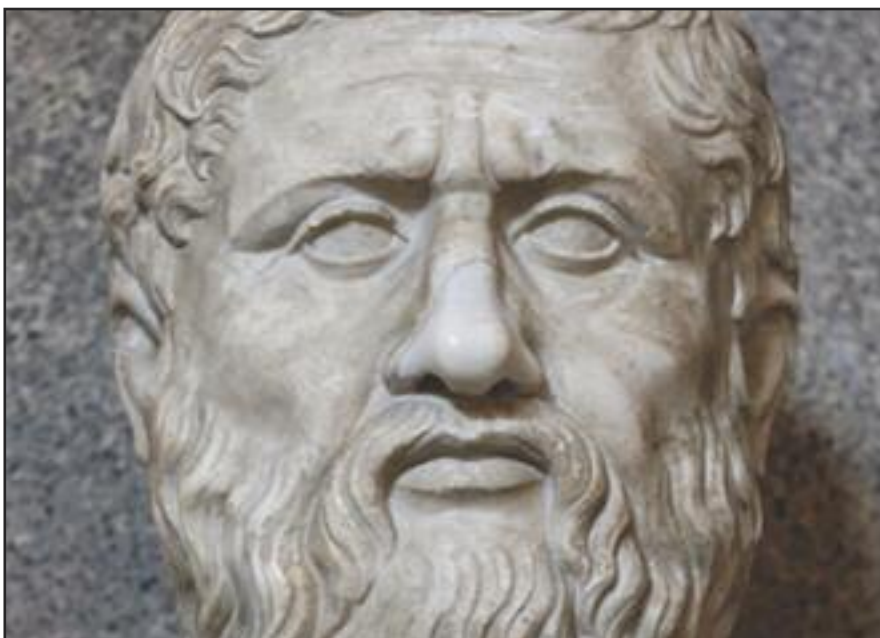
Det er med disse eksistensielle, etiske og estetiske bakgrunner jeg tror at vår Orden skal arbeide med fordypninger i sine grader. Skal en Orden bli interessant må den makte å formidle sitt budskap på en ny og spennende måte, samt gi til beste en dypere tokning enn det Storsamfunnet gjør. Et Ordensliv har naturlig nok mange fasetter, så også innen vår Orden. Vi står for et arbeide, både innad og utad, hvor det humanistiske og sosiale innhold er meget viktig. Men et slikt arbeide er det mange frivillige foreninger som gjør og en Orden bør derfor stå frem som noe MYE MER. Dette mye mer er nettopp Ordenens Indre Liv med sine estetiske og etiske belæringer, og det er disse belæringer som skal gjøre oss Ordens medlemmer til bedre medmennesker.

I dette arbeide har Odd Fellow Ordenen i sine loger valgt sine mottoord, vennskap, kjærlighet og sannhet, som de bærende moralske verdier i sitt Gradsarbeide. Vi hører ofte at Ordenen må endre seg og bli mer tilpasset et endret Storsamfunnet der ute. Etter min oppfatning har våre gradritualer en evighetsdimensjon over seg og er med sine belæringer og symbolikk tilpasset enhver tid. Allikevel tror jeg det er nødvendig å forbedre våre fordypningssamtaler både i innhold og metodikk.

Dette sagt som et bakgrunnsteppe for hva min loge, Loge Fridtjof Nansen, påbegynte for noe over 3 år siden, hvor hensikten og målet var å se nærmere på våre fordypningssamtaler. I dette arbeide var det, av naturlige grunner, kun herreløgene vi arbeidet med. Vi startet med å konkludere med at den gjeldende fordypning mal vår gått ut på dato og derfor ikke lenger var optimal. Vi var også av den mening at skulle brødre og søstere få en god forståelse av hva Ordenen legger av symbolsk og etisk innhold i våre gradsarbeider ville det være nødvendig å gi brødrene en generell kunnskapsbase om hva ulike kulturer, religioner og filosofer har sagt om de samme begrep. Det er viktig og nødvendig at Ordenen kan gi til nye brødre og til nye gradsbrødre sin helt spesielle en egne forståelse, og jeg tror at skal brødre ha noe utbytte av en slik egen forståelse må de på forhånd ha en viss kunnskapsbase i bunnen. Alle våre gradseremonier har jo en symbolikk og et etisk innhold som bør og kan utnyttes til å skape et eget bilde i Ordenen ånd.

Vi startet derfor høsten 2008 en foredragsserie rundt tre av gradspasseringene, vennskap, kjærlighet og sannhet,





slik Storsamfunnet har bygget opp sin verdiskala gjennom menneskehetens historie. Vi engasjerte utenforstående foredragsholdere innen filosofi, buddhismen og den kristne kirke til å holde hvert sitt foredrag i hvert emne. I tillegg sa vår Stor Redaktør Kjell-Henrik Hendrichs seg villig til å holde et sammendragene foredrag i hver grad, samt gi til beste en tolkning om hva Ordenen bør legge til grunn. De tre foredragene fra «ikke brødre» ble holdt i lukket loge hvor andre brødre og søstere kunne delta, mens Stor Redaktørens foredrag ble holdt i en åpen loge hvor kun brødre som hadde graden var tilstede. Hver grad hadde dermed 4 foredrag, og foredragene i en grad ble gjennomført før vi gikk videre til neste.

Etter at hele foredragsserien var fullført var det tydelig at selve ideen om å

gjøre dette var velkommen. Det underbygget vårt syn om at tankene, symbolikken og det etiske innhold i gradene våre var ting som de aller fleste brødrene hadde savnet. Vår plan med det hele var å kreere materiale som skulle bli basis i en skriftlig dokumentasjon til bruk i fordypningssamtalene med nye gradsbrødre. I utgangspunktet hadde vi håpet at vi skulle lage et slikt dokument både for den generelle forståelse og et annet dokument som skulle gi Ordenens forståelse. I etterhånd har vi vel tatt til fornuft og innsett at denne arbeide er altfor omfattende for en enkelt loge. Når derfor Storlogen har satt i gang sitt «kunnskapsløft» med blant annet et lignende mål er dette fantastisk spennende og for Ordenen bør det jo være mulig å gjennomføre et opplegg som skissert ovenfor. Fra Loge Fridtjof Nansen er det både ønske-

lighet og villighet tilstede for et samarbeid med Storlogen om dette.

Selve foredragsserien var krevende, både rent arrangementsmessig og for brødrene. Vi har derfor kunnet gi noen konklusjoner:

- Stoffet som behandles ble for mange noe for spesielt og fremmed, og noen brødre falt av under foredraget. Årsaken var som oftest at kunnskapsbasen var for snever samt at språket ble noe for spesielt. Vi må også konstantere at lengden på foredragen ofte ble noe for lange. Det å være konsentrert om så krevende temaer over mer enn 30 – 35 minutter viste seg vanskelig.

Jeg vil tro at skal slike fordypningssamtaler ha noen verdi må den totale belæring være på 2 til 3 timer. Det vil derfor være nødvendig å dele det hele opp i passende doser på maksimum 45 min.

- En særdeles viktig sak er at de som lede samtaler være meget strukturerte og dyktige og at de kan sin grad særdeles bra. Det bør sannsynligvis ikke være samme person(er) som leder samtaler i alle gradene. Det beste er nok at det er et team dedikert for hver grad. Dette vil for de fleste loger være vanskelig å oppfylle. Et samarbeid mellom flere loger, eller for den del med Storlogen, må nok tilstrebes. Vanligvis har det vært nemden for S&E som har stått for fordypningene. Sett på bakgrunn av at denne nemden har flere oppgaver enn bare fordypningssamtaler og at den velges for kun en 2 års periode tror jeg ikke denne nemden representerer den beste løsning. Kravet til interesse og gradkunnskap samt praksis kunn-



skap tilsier at samtaleledere må opplæres spesielt og må fungere i mer enn 2 år. Jeg tror at en egen nemd, som kun skal arbeide med gradfordypninger, må bli etablert og at nemdens medlemmer velges for flere år.

- Det ble fort klart at gradsbrødre til slike samtaler må ha en forhåndsinnføring i emnet som må være bredere enn det de fleste brødrene har. En slik forhåndsinnføring må gis ikke bare til nye gradsbrødre men også til fordypningslederne. Jeg har vurdert det dit hen at for gradsbrødre bør det bli utarbeidet tre dokumentsett. Et sett som gis resipienden på møtet hvor graden skal tildeles og som vedkommende skal lese i ventetiden før han kalles inn. Dette både i innvielsen og de øvrige grader. I innvielsen skal dette dokumentsett forberede resipienden rent tankemessig til den forestående seremoni.. For gradene 1, 2 og 3 bør det være en kort temarepetisjon i den graden vedkommende har samt noen ord som setter resipientens tanker i rett fokus.

Det andre dokumentsett skal være konsentrert om den mer generelle forståelse av selve mottoordet. Her bør faktakunnskap være prioritert samt at ord og uttrykk blir forklart. Et slikt dokumentsett vil muligens bli for langt til bli gjennomgått i kun en samtale. Det bør derfor legges opp til at samtalen blir delt opp. En slik generell fordypningssamtale kan for mange brødre synes unødvendig. Jeg tror dog at skal Ordenen klare å gi noen mening i sin særegne fordypning må den enkelte gradsbror gis en plattform som gjør dette best mest. Vår erfaring tilsier at en belæring i Ordenens spesielle forståelse blir bedre forstått og

akseptert av brødrene når kunnskapsbasen er god..

Det tredje dokumentsett skal være konsentrert om hva Ordenen ønsker skal være dens egne og helt spesielle forståelse. Her vil det etiske innhold og symbolikken i selve gradseremonien som Ordenen ønsker å gi være basis for belæringen. Det vil være selvnlysende at i denne belæring vil utvalgte sider av den generelle belæring bli valgt ut og mer utdypet som Ordenens særpregede forståelse..

- De Ordensmedlemmer som skal være leder(re) av samtaler skal også ha et eget dokumentsett. Dette dokumentet skal gi lederne en pedagogisk innføring i hvordan disse samtaler skal struktureres og gjennomføres. Lederne vil naturligvis ha tilgang til resipiendenes dokumentsett og har dermed alle de belæringene som der står. I sitt arbeid med de ulike resipiender er det viktig at lederen(e) gjør det hele til en samtale og ikke til en eksaminasjon.
- Som de fleste vil forstå og kanskje mene vil dette bli svært omfattende og kreve store ressurser. Flere Ordensmedlemmer vil kanskje si at et slikt opplegg er for krevende og at vi skyter over målet og at Ordenen bør legge seg på et lavere nivå. Jeg vil nå allikevel hevde at skal ikke et slikt løft i gradsarbeid etter hvert forvitte, slik som vi har sett i en del andre saker, må viktigheten av den skriftlige dokumentasjon og den pedagogiske opplæring av samtalelederne, fremheves meget sterkt. Min erfaring er at dersom man har lagt ned mye arbeid i opplæring og dokumentasjon vil alvor og viktigheten av fordypnings-

samtaler øke. Men at arbeidsmengden med utarbeidelsen av alt det foreslåtte skriftlige materialet er betydelig samt at gjennomføringen av fordypningssamtalene vil bli krevende skal ikke underslås. Skulle Ordenen imidlertid allikevel komme frem til et slikt omfattende fordypningsopplegg bør det kanskje vurderes om det skal benyttes eksterne krefter. Både i den generelle belæring og det pedagogiske opplegg kan vi jo innhente ideer utenfra .

- Jeg nevnte ovenfor at den totale belæring i tid kanskje bør være under 3 timer. Da har jeg ikke tatt med den tid som resipienden og nye gradsbrødre skal ha alene før en ny gradspassing. En slik tidsbruk kan jo for noen Ordensmedlemmer være vanskelig å etterkomme. Vår erfaring med foredragene var at verdien av belæring/samtaler ut over 30-40 minutter mistet kvalitet. Dette vil nok være et faktum både for resipiender, gradsbrødre og ledere. Vår erfaring er at brødrene blir mer fokusert når belæring foregår i en åpen loge. Det bør derfor vurderes om deler av fordypningssamtalene med fordel kan gjøres i en åpen loge. De som har lavere grader må da ha et eget program mensbrødre som har graden skal være tilstede. Det er i så tilfelle nødvendig at ingen av de som fungerer som embedsmann er aktive, men at kun de som skal lede samtalen styrer det hele. For at det hele skal fremstå som en samtale bør kun de brødre som skal belæres kunne tale. Når selve samtalen er over kan det jo gis rom for de øvrige brødre å kommentere. På denne måten kan man redusere ekstratid utover logemøtetiden som ellers ville gått til fordypningene.





bolikken anvendes i vår tid hvor Storsamfunnet setter grenser hvordan den kan anvendes.

I Sannhetsgraden blir vår metafysiske erkjennelse (virkelighetsoppfatning) virkelig satt på prøve. Her er hovedspørsmålet: Hvor mye materialist er vi og hvor mye rasjonalist er vi? Et slikt spørsmål vil få direkte betydning for vår evne til å søke den objektive sannhet og vår anvendelse av de subjektive sannheter i vår søken etter sannhet. Kan en av historiens største eksistensielle personligheter, teologen og filosofen Søren Kierkegaard (1813 – 1855) som har arbeidet mye med begrepet sannhet, gi dagens mennesker noe i forståelsen av sannhet.. Kan hans postulat «den objektive uvissheit, fastholdt i den mest lidenskaplige inderlighets tilegnelse, det er sannheten, den høyeste sannhet som finnes for en eksisterende» bygge bro mellom den objektive og de subjektive sannheter. I vår daglige streben synes sannhet å være enkelt å forstå på tross av at vi blir tvunget å endre oppfatning med jevne mellomrom. Sannheten kan derfor synes relativ. Hva kan vi hente av verdi fra antikkens sofister (som de første relativister) og hva har våre dagers postmoderne kulturrelativisme å gi oss i vår søken etter sannheten.

Når sannhetsbegrepet, på samme måte som rettferdighets begrepet, blir benyttet i utpreget grad av samfunnets premissleverandører, er dette et kraftig misbruk av betydningen av sannhet? Blir sannhetsbegrepet forflatet av dette misbruk og fremmed gjør dermed samfunnet vår søken etter den «høye sannhet».

Sannhetsgraden vil etter min mening være den mest krevende grad i våre fordypninger. Både fordi den krever en bredere metafysisk forståelse, men også fordi dens etiske verdi kan synes å ha flere fasetter.

Uansett hva vårt arbeide i Loge Fridtjof Nansen har å gi i denne sammenheng ser jeg med spenning og forventning på hva «Akademiet» vil komme frem til. I Ordensammenheng vil man nok søke å få frem noe relativt raskt. Dette er ikke unaturlig, men jeg håper at arbeidet vil fortsette over tid slik at kvaliteten på pedagogikken og fordypningene kan nyttiggjøre seg den erfaring som vinnes og at ekstern hjelp kan innhentes.

Vår Orden går inn i en fantastisk spennende fremtid, men også svært krevende, hvor viktigheten av resultatet har stor betydning for hele vår virksomhet. Jeg ønsker Storlogen og alle de som arbeider innen prosjektene «kunnskapsløftet» og «akademiet» lykke til og ser med glede frem til hva de kommer frem til.

*Tekst: Erik Holmen*

Arbeidet med å forbedre gradfordypningene vil etter min mening være nødvendig for gi Ordenen den mening i sitt arbeide som vi lover. Dagens mennesker er, i alle fall de mer modne, i behov av en bredere verdiskala enn hva en stressende jobb og en materialistisk Storsamfunn kan gi. Det er derfor et voksende behov for en Orden som vår. Det er også viktig at Ordensmedlemmer i sin gang gjennom gradene beholder sin spenning og nysgjerrig om hva Ordenen har i sitt gjemme for dem. Spenning, nysgjerrighet og forventning er sterke drivkrefter i ethvert menneskes liv og det er viktig at Ordenen kan være et sted hvor slike behov tilfredsstilles. Derfor må de ulike gradspassingene være spennende og gi nysgjerrighet både i selve gradsseremonien og i fordypningssamtalen. Det vil derfor være uforsiktig å uttale seg for mye om innholdet som fordypningene skal gi. Men med basis i de foredrag som vår loge har arrangert kan vi si noe om enkelte referanser.

I Vennsapsgradens mer generelle del skal man kanskje først stille noen spørsmål.

Hvor viktig er vennskap?

Hvor relevant er vennskap rent funksjonelt?

Hva har det å si at vi mennesker har venner?

Vennskap som et begrep og en etisk verdi har vært diskutert fra antikkens filosofer som Aristoteles og Cicero gjennom middelalderens Thomas Aquinas til opplysningstidens Emmanuel Kant. Jeg synes også at Håvamål er en kilde som kan brukes i denne sammen-

heng. At vennskap som en verdi har skiftet betydning opp igjennom historiens gang til vår tid bør diskuteres. Man kan også spørre seg om hvilken betydning de kulturelle og ikke minst de religiøse forhold har hatt å si for forståelsen av vennskap. Hvordan er vennskapets betydning i menneskets forskjellige alder. Er vennskap mellom barn, ungdom og eldre ulike i verdi? Det er mange slike spørsmål som vil være viktig å drøfte både for den generelle forståelse og dermed også i Ordenens forståelse.

I Kjærlighetsgraden kan det være fornuftig å se på hva som skiller kjærligheten fra et godt vennskap. Er det riktig at vennskap er en holdning mens kjærlighet er en sinnsstemning? Er den Platonske kjærlighets definisjon fyldegjørende i vår tid? Kan det være flere typer av kjærlighet også innen vår Orden eller snakker vi kun om nestekjærlighet? Også i forhold til kjærlighet må vi spørre hva har religioner og kulturer betydd for kjærlighetsbegrepet. Når Platon i sin bok «Symposium» lar Diotima fra Mantinea belære Sokrates at kjærlighet i all hovedsak bygger på hva vi oppfatter som skjønnhet (skjønnhet i en vid betydning), er dette også relevant i vår tid? Er det riktig at egoismen, som nestekjærlighetens motpol, kommer av samme rot og utgangspunkt som nestekjærligheten, nemlig selvoppholdelsesdriften? Er det noe sant i frasen at vennskap er menneskets verk men at kjærlighet er Guds verk og gave til oss mennesker.

Ordenens Kjærlighetsseremoni har en meget sterk symbolikk og er muligens noe av det vakreste vi har, men kan sym-

# Den Haandskrevne

## — et klenodium

**De Tre Kjedeledd har intervjuet Storrepresentant Knut Reidar Noer i Loge nr. 1 Norvegia om logens meget spesielle tradisjon av å utgi en håndskreven avis i ett eksemplar.**

**– Hva er egentlig Den håndskrevne Avis, Knut Reidar Noer?**

I 1922 opprettet loge nr.1 Norvegia sitt eget blad: «Den haandskrevne Avis». Dette var året før Ordenens så kjente hovedorgan «Norsk Odd Fellow Blad», i våre dager betegnet som «De Tre Kjedeledd», ble stiftet. «Den haandskrevne Avis» har alltid utkommet i kun ett eksemplar, og ble således ikke sendt ut til medlemmene. Den har ikke vært håndskrevet på mange år, men har gjennomgått de vanlige stadier i løpet av de siste 80-90 år, fra rent håndskrevne eksemplarer de første årene i starten, til blandingsutgaver med håndskrift og maskinskrivning en god del år, for deretter å utkomme i ren skrivemaskinstil de siste ca. 20 årene av forrige århundre, og nå i våre dager i full utvikling innen data-alderens skrivetekniske mangfold.

Avisens navn, «Den Haandskrevne Avis», er beholdt som en kuriositet og heder. Man får respekt for gamle tradisjoner, og blir jo litt ydmyk og forsiktig med å forandre på en gammel arv! Vi blir jo grepet i å holde det gamle i hevd! Det må også nevnes at uttrykket «Den Haandskrevne» kommer av «å skrive», og ikke må forveksles med «Den håndskrevende» som kommer av «å skreive». Det er jo forskjell på å skrive og å skreive, og dessuten litt vanskelig å forestille seg det «å håndskreive».

Avisen skal gjerne inneholde høytidelige innlegg til ettertanke, og noe mer løsslupne og humorfylte innslag i en munter atmosfære. «En passende blanding av litt alvor og litt skjemt, det er deri det hele ligger gjemt», er avisens motto. Fremdeles utkommer avisen i kun ett eksemplar pr. utgave. Den blir derfor lest

opp på et passende logemøte, gjerne en klubbaftea, av avisens redaktør. Abonnentene slipper derfor å slite seg ut med å lese, men trenger kun å høre. Avisen inneholder, som man vil forstå, stoff fra vårt logeliv og annet som kan interessere logens medlemmer.

**–Vet du noe om hvordan idèen oppsto og hvem som står bak?**

Jeg kjenner ikke til noe sikkert om hvem som står bak ideen om «Den Haandskrevne Avis», men avisen er jo særlig knyttet til bestemte «Klubbafteiner» hvor også et spesielt «Bolle-ritual» omkring en «Punchebolle» hører med. Dette fenomen startet som sagt i 1922-23 der man i forbindelse med logens «Klubbafteiner» ønsket et noe mer uformelt forhold, og dermed ville gi logelivet en tilleggsdimensjon som kunne binde brødrene sammen på en annen måte enn det som er det vanlige på våre logemøter i våre logelokaler. Avisen fortsatte å eksistere frem til 1938. Ikke lenge etter kom krigen.

**– Hvordan bruker Norvegia denne avisen da?**

Tradisjonen med «Punsjebollen» og utgivelsen av «Den Haandskrevne Avis» tok logen opp igjen i 1966. Det ble sørget for innbinding av de utkomne eksemplarer man hadde klart å arkivere. Denne unike samlingen av avisstoff fra brødre gjennom tidene, utgjør i våre dager et av loge Norvegias mest verdifulle klenodier. Men vi må ikke glemme at noen utgaver av «Den Haandskrevne Avis» dessverre ikke er kommet med av forskjellige grunner, bl. a. innså man en periode at slike avisutgaver ikke var noe å samle på.

Det «Første bind» er et flott skinnbind tilrettelagt ved br. Eks Stor Kapellan Normann L. Jacobsen og innbundet av br. Arvid Bøhren. Skinnbindet ble overrakt logen i 1965 og omhandler avisutgaver i perioden 1923 – 1936. Dette praktbind er beskrevet således av en redaktør: «Norvegias håndskrevne avis hviler ubesværet mellom to praktpermer av oksehud. Et vakkert opphøyet minne har det blitt, som så meget annet godt i

Redaktør av «Den Haandskrevne Avis», Knut R. Noer.

denne verden. Tider og skikker skifter. Individualistiske og organisatoriske arbeidsmønstre får plutselig, eller etter hvert, tilpasningsvanskeligheter. Men ideen er der. Også innenfor de to praktpermer av oksehud. DEN har grepet oss før. Nå griper vi den og gir den nytt ansikt.»

Fra 1980-årene har man sørget for at de etter hvert utkomne avisutgaver er blitt limt inn i samlepermer for å holde på tradisjonen og føre den videre. Det



# ne Avis



Foto; Jon Esben Johnsen

var Eks Stor Arkivar Arne Heidelss innsats og fremsynthet som gjorde dette mulig. Til sammen har vi nå 3 samlepermer eller bind som vi håper brødrene vil ta godt vare på.

**– Hvem er det som står bak idèen om Bolleaften og Bolleritualet?**

Det er ikke godt å si, men sannsynligvis er det de eller den samme som står bak idèen om "Den håndskrevne Avis". Skulle navn nevnes fra gamledager, ville

jeg foreslå bl.a. Johan Middelthun, S. B. Pettersen, Håkon V. Ruud, Karl Ruud og sikkert flere vi ikke kjenner så godt.

**– Hvem er det som har vært Redaktører av denne avisen opp gjennom tidene?**

Navn som ofte går igjen fra 1920-årene og utover er særlig: Håkon V. Ruud, S. B. Pettersen, Karl Ruud, Erling Kjellsby. I årene omkring 1980 og utover har det ofte vært fung. Eks Overmestre, men

også andre medlemmer av loge Norvegia som har vært redaktører.

**– Hvilken funksjon har avisen i dag?**

Brødrene i loge Norvegia har hatt mang en hyggestund med avisen, og ikke minst er det underholdende og tankevekkende å gjennomgå tidligere tiders avisinnlegg. Det merkelige er jo at mange saker som ble tatt opp i en forgangen tid er like aktuelle i våre dager og kunne like gjerne ha vært fremlagt av en bror fra vår tid.

Når en ny utgave av avisen er gjennomgått og referert, er det viktig at den blir tatt godt vare på og limt inn i den aktuelle samlepermen, p.t. Bind 3, og at interessante innlegg av alle slag vil gi brødrene den rette vederkvegelse. For det er vel nettopp her den gode idè med avisen ligger; dette med å kunne utveksle tanker i alvor og skjemt, til trøst, ettertanke og glede, som en forfriskende stimulans på vår vandring. *Tekst: KHH*



Foto; Jon Esben Johnsen

# Det Nordiske Stor Sire møtet i Trondheim 2011

Norden utgjør en særlig enhet i det internasjonale Odd Fellow samarbeid. De nordiske land fikk sine første loger med Danmark i 1878, Sverige i 1884, Island i 1897, Norge i 1898 og Finland i 1925. I dag er Sverige verdens største jurisdiksjon med sine om lag 40 000 medlemmer. Og Island er med sine 1,3% den nasjon i verden med det relativt høyeste prosentandel av befolkning som medlem. Samarbeidet mellom de nordiske Stor Sire strekker seg tilbake på 1800-tallet.

**– Hva gjør Stor Sirene på et nordisk Stor Sire møte, Stor Sire Morten Buan?**

Det årlige Nordiske Stor Siremøte er et uformelt møte på mange måter selv om det er viktige saker som blir diskutert. Møtet går normalt over et par dager med både en fast møtestruktur og uformelle diskusjoner. Dette bidrar også til å skape en arena der Stor Sirene kan ta opp utfordringer i egen jurisdiksjon men også felles utfordringer. Nyttig er det også at det knyttes tette bånd mellom landene og på det personlige plan Stor Sirene imellom.

**– Hva inngår i dette å være vertskap for et slikt møte?**

Møtet ruller mellom de nordiske land som arrangører. Vertskapet har ansvaret for å sette sammen en agenda over de sentrale sakene de enkelte jurisdiksjoner er opptatt av. Hva bør vi i fellesskap finne et felles ståsted for i Ordenen i våre land. I tillegg som nå i Trondheim, ble møtet brukt til å gi et innblikk i Ordenens virksomhet i vertskapsbyen.

Det praktiske og sosiale arrangementet var denne gang utmerket lagt opp og gjennomført av de to DSS i Trøndelag



Foto: Jon Esben Johnsen



På bildet ser vi fra høyre Eks OM Laila Moen som er primus motor for prosjektet i Vår Frues Kirke og gateprest Siv Limstrand.

Gerd Strømmen og Terje Selbo i samarbeid med Ordenens Stor Vakt, Geir Småvik. Det som vakte stor interesse denne gangen var orienteringen og besøket i Vår Frues Kirke der logene i Trondheim gjør en betydningsfull innsats.

Det er balansen mellom det faglige og sosiale som gjør at dette møtet har betydning for utviklingen av Ordenen i Norden.

**– Hvilke saker er det som tradisjonelt tas opp på dette møtet?**

På møtet er det alltid en god balanse mellom de rituelle og etiske sakene og de mer organisatoriske tema. En sak som har vært diskutert over tid er Ordenens religiøse forhold. På møtet i Trondheim stadfestet man Ordenens syn på Det Høyeste Vesen og vårt Gudsbegrep. Dette var laget som en felles forskrift





Foto: Jon Esben Johnsen

allerede i 1995 og ble med noen få justeringer lagt fast som et felles grunnlag i de Nordiske jurisdiksjoner. Utsveksling av retningslinjer for innredning av logesaler var et av de andre tema som ble diskutert.

Den mest omfattende saken på møtet i Trondheim var utviklingen i Europa og hvilken rolle jurisdiksjonene ønsker at den Europeiske Storloge skal ha.

Vi er alle uavhengige Storloger men ønsker å jobbe i fellesskap for å styrke Ordenen i Europa. Det tar sin tid å finne

formen på dette samarbeidet og de nordiske land har en litt annen kultur og vektlegging enn jurisdiksjonene i Sør Europa selv om det etiske og rituelle gir oss et felles fundament.

**– Er det noe poeng at de nordiske jurisdiksjonene skal være enige i det meste?**

Enighet er ikke et mål i seg selv men forholdet til vårt etiske og rituelle grunnlag er et bærende element i Odd Fellow Ordenens utvikling og fremtid. Våre Charter

eller Fribrev gir rammene for virksomheten og styrer i stor grad også den enkelte jurisdiksjon sine aktiviteter og handlingsfrihet på det rituelle området. Derfor er det både nyttig og nødvendig at vi utfordrer hverandre og har som mål å komme frem til en felles forståelse og praksis spesielt på det rituelle området.

**– Hva skjer hvis dere er dundrende uenige?**

Jeg har til gode å oppleve dundrende uenighet. Men det er klart at vi har ulike tilnærminger til noen områder. Spesielt på de administrative områdene av Ordensdriften har vi valgt ulike tilnærminger og ønsker å kjøre litt ulike retninger.

Vi har også felt der vi har gjort ulike valg. Et eksempel er Ordensgrenen Patriark/Matriark Militant som har et solid fotfeste i Danmark og Island men som Finland, Sverige og Norge ikke ønsker å delta i.

**– Hvilken praktisk nytte kan Stor Sirene ha av å komme sammen på denne måten?**

Møtet gir en mulighet til å trekke på erfaringene fra de øvrige land og gir et nyttig beslutningsgrunnlag på mange områder. Det er unødvendig å gjøre samme forsøk og feil dersom det viser seg at ting ikke fører frem.

Vi har i alle land nå arbeidet med leir-institusjonen med et mål om å skape en større interesse og et bedre utbytte av leirarbeidet. Det har vært et ganske ulikt utgangspunkt som et eksempel har patriarkene på Island fått alle leirgrader på det samme møtet og har nå en diskusjon på utvikling av leirarbeidet der og ønsker naturlig nok å hente inspirasjon og erfaring fra de øvrige nordiske land.

**– Hvilke saker tror du er de viktigste som kommer opp i de kommende år?**

Alle er opptatt av å heve kvaliteten og utbytte av ordensarbeidet både i loge og leir og dette tema er og vil nok bli sentralt også i de kommende år. I forbindelse med opprettelse av Odd Fellow Akademiene har også alle en interesse for å finne sin tilnærming og særegenhet med bakgrunn i den enkelte lands tradisjon og erfaring. Jeg opplever at alle ønsker å satse på et kunnskapsløft selv om det tar ulike former så er dette ett av de områdene som er aktuelt i de nærmeste år.

Utviklingen i Europa og å finne samarbeidsmønsteret under den Europeiske Storloge vil nok også være en felles satsing for oss alle i Norden.

Den administrative driften og bruk av IT/Internett er et felt vi ser vil bli et aktuelt samarbeidsområde i flere år fremover.

*Intervju: Kjell-Henrik Hendrichs*

# Sovereign Grand Lodge Meeting

# 2011

Europeisk Stor Sire, Harald Thoen, er også Deputy Sovereign Grand Master for Europa. I den egenskap skal han både rapportere til Sovereign Grand Lodge om utviklingen i Europa, og han skal informere de europeiske jurisdiksjonene om hva som skjer i USA. De Tre Kjedeled har derfor bedt ham om å komme med sine vurderinger på hvordan utviklingen i USA har vært og kommer til å bli, og informere fra det siste møtet i SGL.

**– Hvor mange ganger har du deltatt på SGL's møter nå, Harald Thoen?**

Det har blitt 11 ganger. Den første i 1999, sammen med daværende Stor Sire Oddvar Granlund. De første årene som representant for Den Norske Storloge og de senere årene som Stor Sire for Europa.

**– Er det noe som slår deg med utviklingen av dette møtet gjennom årene?**

De årlige møtene i Sovereign Grand Lodge har gjennom alle disse årene, og mange år tilbake, fulgt den tradisjonelle formen for avholdelse av Storlogemøter i USA/Canada. Rent praktisk følger møtet reglementet til Robert Rules of Order. Det vil si en fastsatt parlamentarisk rutine, hvor meget av arbeidet foregår som komitéarbeid, i løpet av den uken SGL-møtet finner sted.

Våre amerikanske brødre bør få ros for sin profesjonelle måte å lede og gjennomføre slike møter.

De enkelte jurisdiksjoner i USA/Canada, hvor hver stat har sin egen Storloge, leverer sine forslag til hva det måtte være, som i løpet av møtet blir komitébehandlet, for så i slutten av uken å bli satt under votering.

Rebekkasøstrene avholder parallelt sine møter, men de er jo i prinsippet underlagt Sovereign Grand Lodge i alle sine vedtak.

Rundt tusenårsskiftet ble Ordenen i USA og Canada pålagt å åpne sine loger for begge kjønn. Det har medført at søstre i dag er valgt til Overmestere og

Storrepresentanter i Odd Fellow loger, og de har da adgang til SGL-møtene. Således ser en flere og flere søstre på dette møtet.

Imidlertid er det mange gjengangere. Ved siste møte traff jeg mange jeg møtte den første gangen i 1999. Det er altså lite fornyelse blant delegatene.

**– Er det noe nytt om medlemsutviklingen i USA, og hvordan har denne i tall tatt seg ut i løpet av de senere år?**

Medlemsutviklingen er dessverre et sorgens kapittel. Det gjelder både for USA og Canada. Som jeg nevnte kan en person som ønsker å bli innviet i Ordenen på det amerikanske kontinent velge om hun/han vil gå inn i en Odd Fellow loge eller Rebekkaloge. Med kun én grad i Rebekkalogene i Amerika og Canada velger flere og flere å gå inn i en Odd Fellow loge. Avgangen fra Rebekkalogene er derfor stor. I tillegg er også avgangen fra Odd Fellow logene betydelig. Gjennomsnittsalderen er høy og det lukkes årlig flere loger.

Medlemsutviklingen for Rebekkaloger og Odd Fellow loger, på det amerikanske kontinent, de seneste årene er som følger:

	2007	2008	2009	2010
Søstre	41.047	37.016	33.325	30.113
Brødre	45.637	42.811	40.589	38.369
Totalt	86.684	79.827	73.914	68.482



Øverst: En fane for Loge med navn etter Schyler Colfax. Nederst: Ordenens hovedkvarter i Winston-Salem, USA. Til høyre: Et maleri av Thomas Wildey. Maleriet henger i hovedkvarteret.

Samtidig kan jeg informere om at medlemsutviklingen inn Den Europeiske Storloge er noenlunde stabil med ca. 96.000 søstre og brødre.

**– Hvordan ser amerikanske Odd Fellows på sin egen utvikling?**

Fra år tilbake har det virket som om man ikke har sett alvorret i medlemssituasjonen.

Den enkelte søster og bror har vært opptatt av sin egen loge og de enkelte Storloger har vært opptatt av sin egen jurisdiksjon. Dette har medført at så vel loger som Storloger har søkt nye, og jeg





tør påstå lettvinde veier å gå, for å til- trekke seg nye medlemmer. I dag kan vi se at veien bort fra den rituelle/etiske be- læringen ikke har vært den riktige. Selv samarbeid over grensene i de enkelte stater har i liten grad funnet sted, og Sov- ereign Grand Lodge har på ingen måte fungert som et styrende organ.

I USA/Canada finnes det en gren av Ordenen som vi ikke har i Norge. Den såkalte militære gren, Patriarch Militants. Med bakgrunn i den høye alder som en her kan se er det bare et tidsspørsmål før denne meget spesielle, men også meget historiske gren, av Ord- enen opphører å eksistere.

#### – Hvilke saker er det som opptar våre amerikanske brødre og søstre nå?

På sub-ordinated nivå, dvs. loger og leire, vil nok arbeidet fortsette slik som nå, inntil nye og bedre retningslinjer for

Ordenen på det amerikanske kontinent pålegges av SGL.

Mitt svar er nok mer rettet mot hva Sovereign Grand Lodge vil foreta seg.

Fra Europeisk side har vi gjennom svært mange år gitt uttrykk for at led- elsen i SGL, på ingen måte opptrer som den burde gjøre. Vi har «foret» våre Amerikanske venner med informasjon om hvorledes arbeidet foregår i de en- kelte Europeiske jurisdiksjonene, og etter hvert i Den Europeiske Storloge. Her tenker jeg spesielt på den rituelle side, hvor ikke minst Norge står som en meget god eksponent innen Odd Fellow inter- nasjonalt.

Etter mitt besøk til SGL-møtet i au- gust i år kan jeg for første gang meddele at det nå er tegn på at SGL's nyvalgte embedsmenn faktisk er sitt arbeid be- visst.

- Det er for første gang i historien!!!! utarbeidet en langtidspan, etter mod- ell fra den tilsvarende plan for Den Europeiske Storloge, som igjen har sitt utspring i den norske.
- En Revitalization Committee present- erte en 7 punkts plan som setter klare krav til så vel SGL's ledelse som modernisering av Ordenskontoret i Win- ston-Salem.

Begge disse planene ble vedtatt, og med god kjennskap til noen av de ny- valgte Storembdsmenn har jeg faktisk en forhåpning om at Ordenen i USA/Canada kan reddes fra å bli en min- oritet.

#### – Hvordan ser SGL på Ordensutvikl- ingen i Europa?

Med bakgrunn i det jeg nettopp har nevnt er det klart at ledelsen i USA/Canada nå har fått øynene opp for hvorledes vi ar- beider i Europa.

I regi av Den Europeiske Storloge, har vi gjennom det siste året hatt flere møter med Sovereign Grand Master George Glover og de to Past Sovereign Grand Masters Harry Lohman og Jon Petersen, begge godt kjent som Norgesvenner. Disse møtene har tatt sikte på å gi all mulig informasjon om hvorledes de Eu- ropeiske Storloger arbeider og å forbedre den kommunikasjon som i de siste årene har vært mangelfull.

Som en parentes kan det bemerkes at det nok ikke har vært lett for dem som er betraktet som Ordensledelse å registrere at det går rimelig bra i Europa, mens de selv er blitt en «mindretallsgruppe».

#### – Er det noe vi kan og bør lære av ut- viklingen i amerikansk Odd Fellow- ship?

Det er vanskelig å si. Forskjellene er ganske store. Vi må jo også huske på at det amerikanske samfunn er ganske ann-

erledes enn det norske. Det være seg re- ligiøst, sosialt og ikke minst politisk.

Våre amerikanske søstre og brødre er imidlertid utrolig flinke til å utøve sosial og humanitær hjelp. Dette henger faktisk meget sterkt igjen fra Thomas Wildeys tid. I tillegg har jo USA ikke de samme sosiale ordninger som vi har i vårt land. Summen av donerte midler og com- munity work for året 2010, beløper seg til en verdi av 90 millioner amerikanske dollar for USA og Canada.

Jeg tillater meg også å gi uttrykk for at ordet søster og bror muligens kan ha en sterkere betydning, eller ha en dypere mening, enn når disse ordene utveksles hos oss.

Generelt sett er jeg imidlertid ikke det minste redd for å gi uttrykk for at Ord- enen, på den andre siden av Atlanter- havet, har utrolig mye å lære av oss. Det har de nå heldigvis forstått. Det er mitt håp at det ikke er for sent.

#### – Hvorledes presenterer, eller mark- erer Europa seg i forbindelse med SGL-møtet?

Møtet i Sovereign Grand Lodge foregår faktisk over en hel uke, fra søndag til og med fredag. Den derpå følgende lørdag benyttes gjerne til et uformelt møte mellom Sovereign Grand Lodge og Den Europeiske Storloge.

For noen år tilbake hilste og inform- erte Stor Sirene fra de enkelte Europe- iske Storloger under SGL-møtet. Etter opprettelsen av Den Europeiske Storloge gjøres dette nå av Europeisk Stor Sire på vegne av Europa og Stor Sire for Au- stralasia, på vegne av Storlogene i Au- stralia og New Zealand.

Det har fra år tilbake vært vanlig at en slik "Address to The Sovereign Grand Lodge" har blitt presentert som en vanlig tale, fra SGL talestol.

Jeg valgte imidlertid i år å vise en PowerPoint presentasjon om hvorledes Ordenen i Europa er organisert, med spesielt vekt på etisk og rituelt innhold samt medlemsituasjon. En slik ny vri ble meget godt mottatt og presentasjonen ble vedlagt referatet.

Det kom omgående krav om at SGL i fremtiden må benytte seg av slike hjelpe- midler. I dag benyttes elektroniske hjelpemidler stort sett kun til å vise Ord- enens åpnings- og lukningsanger, som delegatene dessverre ikke lenger kan ut- enat.

*Intervju: Kjell-Henrik Hendrichs*





# Abrahams barn – hvem er nå de?

Igjen blir denne merkelige skikkelsen – Abraham – levende for oss når Svein Tindberg entrer scenen på Det Norske Teateret. Sven Tindberg hadde jo en sjelden – både norsk og internasjonal – teatersuksess da han sammen med regissør Kjetil Bang-Hansen satte opp Markusevangeliet som en enmannsforestilling i minimalistisk stil over hele landet. Dette var en teatermessig og dramaturgisk nyvinning som vant gjenklang over hele teater-

verdenen. Nå er de begge på banen – eller på scenen – med noe som kan bli enda mer spennende.

Abraham kom ikke fra en ødemark, men fra den sumeriske høykultur. Dette er et poeng, for mange ser på Abraham som et urmenneske som kommer fra den rene naturtilstand eller fra et intet. Han kom altså fra en nyskapende høykultur. Sumererne gav verden det første litterære verk gjennom Gilgamesj-diktene som har sin rot i tiden for nesten 5 000 år tilbake. Sumererne var tidlig ute med språk, grammatikk, matematikk og arkitektur, men vi kjente lite til denne kulturen før man klarte å tolke skriftene deres, noe som skjedde for bare få desennier siden.

Det er altså denne kulturen som Abraham kom fra. Han og hans familie må ha vært det man kunne kalle «dannede mennesker» i den forstand at sumererne

hadde en høy kultur og var banebrytende på en rekke områder.

## En vandringsmann og sannhetssøker

Vi vet ikke hvorfor Abraham, hans far og familie dro fra byen Ur. Teoriene og spekulasjonene er mange. Men de dro nordover til dagens Syria. Der døde faren. Etter dette dro Abraham nedover langs kysten til Sinaihalvøya og Egypt. Det var i dette området han levde resten av sitt liv – et meget omflakkende og innholdsrikt liv.

Han søkte Den Ene Gud, men var hele sitt liv omgitt av polyteister som tilba mange guder. Og da han fant Den Ene Gud, satset han alt på sin tro. Han er blitt sinnbilde på pilgrimen på stadig sannhetssøkende vandring. Han kan ha hatt opplevelsen av at Sannheten og Livet ligger alltid foran deg.

## Abrahams første sønn

Abraham og hans kone Sara var barnløse. Etter datidens skikk ga Sara Abraham sin trellkvinne, Hagar, for at hun skulle føde Abraham et barn i Saras sted. Det gjorde Hagar og sønnen fikk navnet Ismail. Det er han som er det etniske opphavet til araberne og det etniske opphavet til islam. Etter islams tradisjon var det Ismael Abraham skulle ofre på Moria berg. Det er også etter tradisjonen slik at





Svein Tindberg

det var Abraham og Ismail som bygget Kaba i byen Mekka. Det er altså etter denne tradisjonen Ismail, Abrahams sønn blir betraktet som islams etniske rot.

### Abrahams andre sønn

Etter at Gud hadde besøkt Abraham i ørkenen «en time midt på dagen», ble Sara svanger med sin første, og Abrahams andre sønn, Isak. Han fikk navnet Isak som kan bety latter. Navnet henpeiler på Saras vantro latter da hun fikk høre at hun skulle bli gravid. Etter jødisk og kristen teologi er det Isak som er Abrahams rettmessige arving. Paulus

gjør et vesentlig poeng av dette i sin teologi. Jødene regner Abraham som sitt etniske opphav, og betegner gjerne Gud som Abrahams, Isaks og Jacobs Gud. Etter denne tradisjonen er det Isak som skulle ofres på Moria berg, slik den fortelles i hele den vestlige kulturkrets.

### Abraham i kristen tradisjon

Gjennom kristendommens universalisme ble den etniske siden av troen ganske underordnet og uinteressant. I kristendommen blir Abrahams barn og Israels tolv stammer sinnbilder og symboler på henholdsvis de troende og hele menneskeheten.

Abraham får i denne tradisjonene tilnavnet «troens far». Dermed understrekes det at de kristnes fellesskap med Abraham ikke er av etnisk, men av spiritualistisk karakter. Det er troen det gjelder. Og her er det verd å merke seg at Abraham trodde på Gud lenge før det var skrevet så mye som en tøddel av de ti bud, av noen trosbekjennelse eller noen teologisk utredning. Abrahams tro var eksistensiell og empirisk, ikke formalistisk eller teologisk begrunnet.

### Svend Tindbergs anliggende

Tindberg og Bang-Hansens fremstiller alle de tre store monoteistiske religion-

ene som Abraham er opphavet til på en skarp og varm måte. Her er poenget at når det er snakk om den Gud som har skapt himmel og jord – noe alle tre religioner er enige om – så er det også den samme Gud de snakker om – upåaktet at han kalles Jahve, Allah, eller ganske enkelt Gud.

Denne samklangstenkemåten er en sentral arv fra opplysningstiden, og en tenkemåte som i dag er allment akseptert blant teologer og filosofer fra alle de tre religionsområdene. Noe av det flotteste uttrykket for dette finner vi i Ringenfortellingen i Gotthold Ephraim Lessings skuespill «Natan – den vise», hvor det er tale om en far som hadde tre sønner han var like glad i. Ringenfortellingen er tidligere gjengitt i De Tre Kjedeled.

Tindbergs forestilling er ikke ny i den forstand at stoffet ikke er kjent fra før av. Det samme kunne med stor innlevelse sies om hans fremstilling av Markus-evangeliet. Men det sentrale er at han trekker frem vår kulturs grunnfortellinger og gir dem nytt liv, ny tolkning og til dels ny mening og aksentuering. Det er grunn til å tro at vi igjen står overfor en brakende teatersuksess, til tross for at det kun er en mann, en stol og en reiseveske på scenen.

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

## Odd Fellow Ordenens formål:

*Å utbre Vennskapets, Kjærlighetens og Sannhetens grunnprinsipper blant menneskene, å undervise dem i kjærlighet til Gud og deres neste, og lære dem at ord ikke er nok, men at disse lærdommer må omsettes i handling for at hver enkelt etter evne kan bidra til menneskenes forbedring og fullkommengjørelse er Odd Fellow Ordenens formål.*



# To valg!

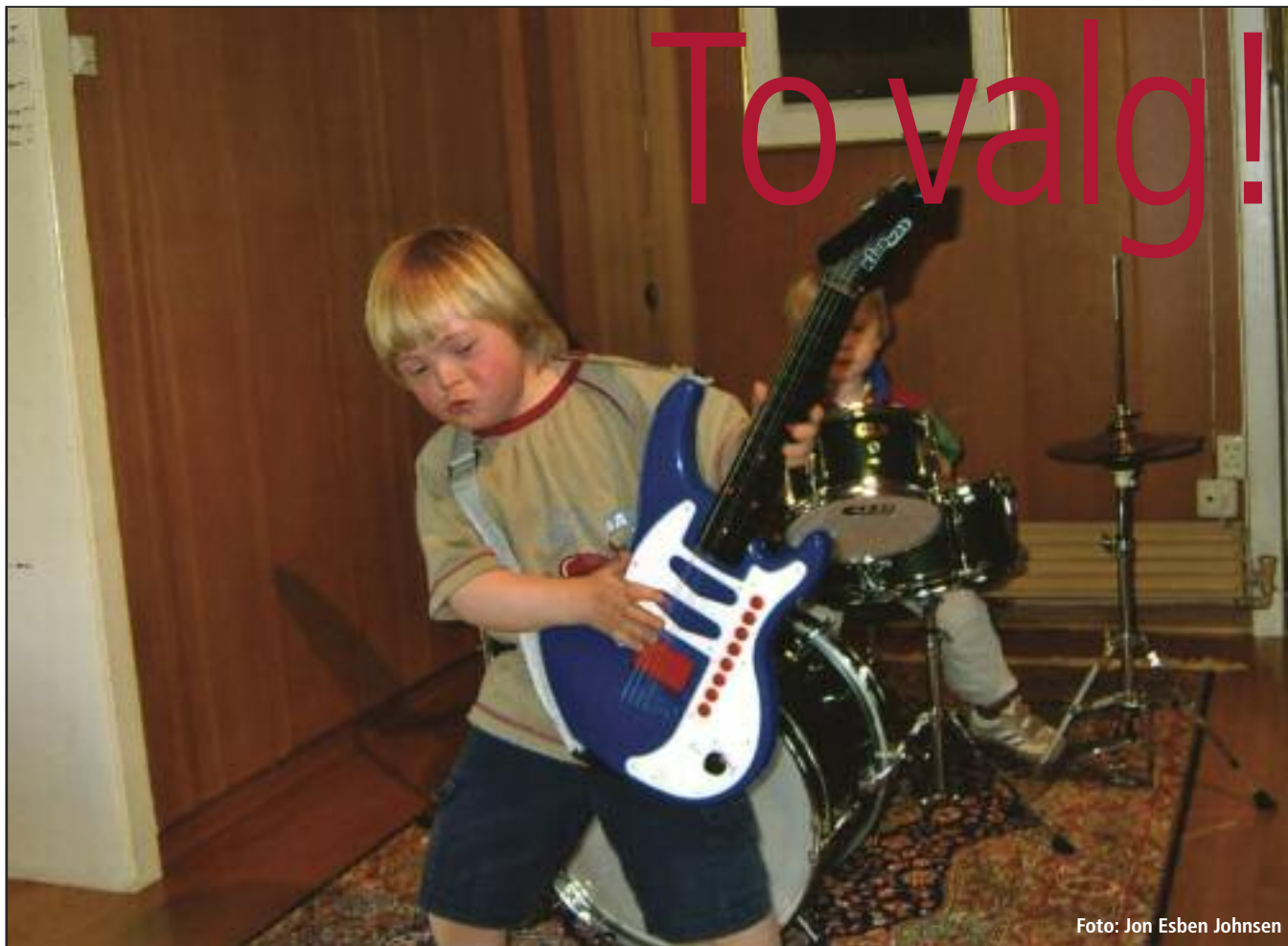


Foto: Jon Esben Johnsen

## Hva ville du ha gjort? Det er ditt valg! Ikke let etter svaret i siste linje, det er ikke der. Les historien likevel. Spørsmålet mitt er: Ville du tatt det samme valget?

Ved en tilstelning på en skole for barn med lærevansker, holdt faren til et av barna en tale som aldri vil bli glemt av de som var til stede. Etter å ha rost skolen og den trofaste staben kom han med følgende spørsmål: «Hvis en ser bort fra tilfeldige og hemmende påvirkninger utenfra, så er naturen og mennesket perfekt. Og likevel kan min sønn Shay ikke lære seg ting som andre barn kan. Han forstår ikke som andre barn. Hvordan er naturens orden hos mitt barn?»

Det ble plutselig stille i salen. Faren fortsatte: «Jeg tror at når et barn som Shay, som kom både fysisk og mentalt tilbakestående til verden, så oppstår det en anledning til å se hvordan den sanne menneskelige natur oppstår og den kommer av hvordan vi mennesker behandler det barnet».

Så fortalte han følgende historie:

«Shay og jeg hadde spasert forbi en park hvor noen gutter Shay kjente, spilte baseball. Shay spurte om jeg trodde de ville la ham spille. Jeg visste at de fleste av guttene ikke ville ha en som Shay med på laget, men som far forsto jeg også at hvis min sønn fikk lov til å spille ville det gitt ham en svært tiltrengt følelse av å høre til og å bli akseptert av andre til tross for sine handikap. Jeg spurte en av guttene på banen, uten å ha for store forventninger, om Shay kunne få spille. Gutten kikket rundt for å lodde stemningen og sa: «Vi ligger under med 6 «runs» og kampen er i åttende «inning». Jeg antar at han kan bli med på laget og skal prøve å få ham til å slå i niende omgang (inning).»

Shay kjempet seg bort til lagets benk og tok med et bredt smil lagets drakt på seg. Jeg så på med en tåre i øyet og med et smil om munnen. Guttene så min glede over at sønnen min ble akseptert. Ved slutten av den åttende omgangen (inning) scoret Shays lag noen poeng (runs) men lå fremdeles etter med tre.

Ved begynnelsen av niende omgang (inning) tok Shay på seg en hanske og spilte på høyre banehalvdel. Selv om ingen baller kom hans vei var han helt klart overlykkelig over å få lov til å være med i kampen og på banen. Han smilte

fra øre til øre da jeg vinket til ham fra tribunen. På slutten av niende omgang (inning) scoret Shays lag igjen. Nå da stillingen nesten var lik og det var mulighet for et avgjørende slag var det Shays tur til å slå ballen.

Ville laget på dette tidspunkt la Shay slå og dermed gi fra seg sjansen til å vinne kampen?

Overraskende nok fikk Shay balltreet. Ingen trodde at han kunne treffe ballen fordi Shay ikke visste en gang hvordan han skulle holde balltreet eller slett ikke hvordan han skulle sikte etter ballen.

Men mens Shay gikk frem for å slå, gikk det opp for motstanderens kaster at det andre laget ga fra seg en mulig seier pga dette store øyeblikket i Shays liv. Kasteren tok et par skritt og kastet ballen så forsiktig at Shay hadde mulighet for å treffe ballen. Det første kastet kom og Shay bommet. Igjen kastet the Pitcher en løs ball som Shay traff med en løs markkryper tilbake til kasteren. Kampen kunne nå ha blitt avgjort.

Kasteren tok imot den løse markkryperen og kunne lett ha kastet ballen til første basemann på laget sitt. Shay ville dermed ha vært ute av spill og kampen ville ha vært avgjort. I stedet kastet han ballen høyt over sine lagkamerater slik at de ikke kunne få tak i



den. Alle på tribunen og begge lagene begynte å rope: «Shay løp til første base».

Aldri før hadde Shay løpt så langt, men han klarte å nå første base. Han vinglet langs baselinjen storøyd og overerrasket. Alle ropte: «Løp til nr. to!» Han snappet etter pusten, vaklet videre mens han kjempet for å nå base to.

Da Shay hadde rundet base to hadde motstanderens lag fått ballen. Den minste gutten på det laget hadde nå sitt livs første sjanse til å bli lagets helt. Han kunne ha kastet ballen til andre basemann, men han forsto kasterens inten-

sjon, så han kastet ballen med vilje langt over tredje basemanns hode. Shay løp henrykt mot tredje base mens løperne foran ham var innom basene på vei mot mål (home).

Alle ropte «Shay, Shay, Shay gå den vei, Shay!» Shay nådde tredje base fordi en spiller på motstanderens lag løp for å hjelpe ham ved å vise ham veien til tredje base og rope «Løp til tredje, Shay! Løp til tredje!»

Da Shay rundet tredje base, ropte både guttene på begge lag og tilskuerne: «Shay løp til mål! Løp til mål!»

Shay kom i mål, tråkket på platen og

ble hyllet som en helt som gjorde store-slem og vant kampen for sitt lag.

«Den dagen», sa faren, mens tårene rullet nedover ansiktet, «hjalp guttene fra begge lag med å bringe sann kjærlighet og medmenneskelighet frem i denne verden.»

Shay klarte seg ikke frem til en ny sommer. Han døde den vinteren, men han glemte aldri at han hadde vært en helt og gjort meg så lykkelig og kunnet se sin mor gråtende omfavne sin lille helt.»

*Oversatt av Stor Kapellan  
Ole-Johan Bay Gundersen*

## Stor Sire Lars Jørgensen i Danmark er død



Stor Sire Lars Villiam Jørgensen døde 12. september i år etter et langt sykepleie. Han ble født 8. desember 1943, og gravlagt fra Elling kirke i Fredrikshavn under stor deltakelse.

For dem som har hatt kontakt og samarbeid med den danske Odd Fellow jurisdiksjon gjennom de siste decennier, kunne man nesten ikke unngå å treffe på Lars Jørgensen. Han har hatt de fleste posisjoner i Den Danske Storloge, og ble valgt til Stor Sire 19. oktober 2008.

Med sine store kunnskaper, sitt elskverdige vesen og sin positive holdning til sine medmennesker, var det både lett, lærerikt og behagelig å være sammen med Lars Jørgensen.

Norske Odd Fellows ble kjent med ham gjennom intervjuet De Tre Kjedeledd hadde med ham i 2010.

Danske Odd Fellows har mistet en god Stor Sire.

Norske og europeiske Odd Fellows har mistet en skattet bror.

Vi lyser fred over Lars Jørgensens minne i visshet om at det gror etter venner som døde.

*Morten Buan  
Stor Sire*

*Kjell-Henrik Hendrichs  
Stor Redaktør*

# John F. Morse

— en av Odd Fellow Ordenens merkeligste spydspisser



John F. Morse var lege i USA og på Vestkysten. Vi kjenner ikke så mye til ham, men vet at han tok sitt legeyrke meget seriøst. Han var en av dem som var med på å heve menneskeverdet under den ufattelige klondykestemningen som stormet over området i California da det ble funnet gull der i 1848. I løpet av to år kom det mer enn 40 000 lykke-

jegere. Bare få av dem ble rikere, mens det overveiende antall bare ble fattigere og levde i en voldsom elendighet hvor ikke minst smittsomme sykdommer spredde seg.

Både ved gullrushet i California omkring 1850 og ved senere anledninger hadde John F. Morse brent sitt lys i begge ender. Han var kanskje et av disse menneskene som «setter livet inn» når noe de anser viktig skal skje. I alle fall var han kommet dit at han omkring 1870 måtte komme seg bort fra arbeidet for å slappe av. Da

skulle han reise langt. I USA var det å reise langt den gangen å dra til Europa. Og det gjorde han.

## Storlogens ekspansjonsplaner

Gjennom år hadde Den Suverene Storloge snakket om å etablere Ordenen i Europa. Og nå i 1870 skulle det skje.

Mens Grand Sire Elias Driggs Farnsworth var på vei over Atlanterhavet, startet krigen mellom Frankrike og Preussen. Skipet han reiste med må åpenbart ha vært tysk, for det fikk beskjed om å søke nødhavn i London for ikke å bli bordet eller senket.

Mens Farnsworth lå værfast i London på grunn av krigen, var John F. Morse



kommet seg inn i Tyskland. Farnsworth hadde ingen muligheter for å komme seg til Tyskland. Han øynet imidlertid en mulighet for at Morse kunne komme fra Tyskland til London. Farnsworth sendte et telegram til Morse i Berlin og anmodet ham om å komme til London så sant han kunne. Og det kunne han. Etter inngående samtaler var strategien lagt. Farnsworth skulle returnere til USA, mens Morse skulle dra til Tyskland med fullmakter som Spesial Deputert Stor Sire for Tyskland og Sveits. Farnsworth furnerte Morse med en rekke dokumenter, noe som viser at Grand Sire hadde forberedt seg godt til reisen. Det var anbefalelsesskriv fra en rekke senatorer og representanter i Kongressen, fra Utenrikskomitéen i Representantenes Hus, fra visepresident Schuyler Colfax, og en anbefaling fra Hans Eksellense baron Gerolt som var ambassadør for de Nordtyske Forbundsstater om å innføre Ordenen i Tyskland.

## Det startet med Tyskland og Sveits

Hvorfor SDGS Morse's mandat ble begrenset til Tyskland og Sveits, er ikke godt å vite. Det ligger i kortene at målet ikke bare var én eller to nasjoners erobring, men en hel verdensdel. Frankrike og Italia skulle snart bli aktuelle områder. I tillegg var det store tysktalende områder utenom Tyskland og Sveits. Det er nok å nevne Østerrike, Ungarn og Tsjekkia. De nordiske land var jo Ordenen kjent med gjennom sine medlemmer i USA. Når Ordensledelsen har sett på kartet over Europa omkring 1870, kan de umulig bare ha vært opptatt av Tysklands samling. Farnsworth må ha villet noe mer, kanskje mye mer. Men en mulig forklaring er at Morse ikke ville ha et større mandat. Han visste vel med seg selv at hans tid i Europa ville bli kort.

Men med de store tanker Ordenen hadde gjort seg om Australasia, virker det noe puslete at den slaviske dimensjon og det russiske imperium ikke er nevnt med ett ord. Vi må få tro at det skyldes våre manglende kilder.

Motet, visjonene og dristigheten til PGS Farnsworth og SDGS John F. Morse berettiger dem til sentrale navn i den europeiske Odd Fellow historien.

## Så braker jubelen løs. .

Da Morse kom tilbake til USA, gikk veien om New York hvor han rapporterte om hva som hadde skjedd på hans «misjon» til Tyskland og Sveits. 30. august 1871 ble det holdt en stor og åpen festforestilling i Academy of Music – datidens operahus – hvor et helt symfoni-

orkester spilte. Pressen var til stede og dekket begivenheten. Flagg fra alle de delstater og nasjoner hvor Ordenen nå hadde fått fotfeste gav et levende bilde av Ordenens kontinentale og nasjonale utbredelse. SDGS John F. Morse ble plassert på en egen tribune. Det var liten tvil om hvem som var aftenens midtpunkt. Til stede var tre Past Grand Sires, nemlig John Kennedy (1842-43), William Ellison (1855-57) og James P. Sanders (1866-68), Grand Sire Frederick D. Stuart og Grand Secretary James L. Ridgely, en rekke Storebedsmenn og Storrepresentanter, og en festkledd forsamling av damer og herrer fylte salen. Igjen var stortaleren Ridgely på plass og uttalte blant annet: «Jeg behøver vel ikke å si at foranledningen til at vi er samlet her i aften er av stor interesse. Det er nemlig starten på en ny æra for vår Orden. Når de sanne historikere i en

fjern fremtid vil fortelle våre barnebarn historien om Odd Fellowship, vil kapitlet om den «amerikansk-tyske misjon» forme en fremragende epoke.» Så fulgte taler på rekke og rad som utdypet betydningen av det nybrottsarbeidet som var gjort, og aktørenes innsats. Selv om Morse ble spesielt hedret, var alle klar over at han hadde hatt særs mange gode hjelpere.

I september 1871 var det årlige Grand Lodge of the United States-møtet i Chicago. Der var også Morse på plass. Fra samtlige loger i San Francisco fikk han et Storrepresentantinsignium med briljanter. Og Grand Lodge of the United States utvidet hans mandat til å være Special Deputy Grand Sire for hele Europa. Men Morse hadde hverken helse eller yrkesmessige muligheter til å påta seg dette vervet.

*Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs*



# Odd Fellow Torg

Bransje/Firma	Kontaktperson	Telefon/E-post	Postnummer
<b>ADVOKATER</b>			
Anders Rydmark	Anders Rydmark	75 50 68 91 <a href="mailto:anders.rydmark@j-r.no">anders.rydmark@j-r.no</a>	8001 BODØ
Bull & Co Advokatfirma AS	Jan-Erik Grundtvig Sverre	23 01 01 01 <a href="http://www.bullco.no">www.bullco.no</a>	0203 OSLO
<b>BANK•FINANS</b>			
Haugesund Sparebank	Odd Tofte	52 70 50 00	5527 HAUGESUND
DNB NOR	Johnny Hanssen	03 000	7715 STEINKJER
<b>BEGRAVELSESBYRÅ</b>			
Odd Abbedissen Begravelsesbyrå	Odd Abbedissen	55 15 40 90	5147 FYLLINGSDALEN
<b>BILGUMMI</b>			
Western Bilgummi AS	Kjell Western	32 22 74 00	3400 LIER
<b>BILSALG</b>			
Nymo Bil AS	Kjell Nymo	75 50 79 00 <a href="mailto:post@nymobil.no">post@nymobil.no</a>	8041 BODØ
<b>BOKHANDEL</b>			
Stjørdal Bokhandel A/S	Svein Erik Schefte	74 82 43 85 <a href="mailto:stjordal.bokhandel@start.no">stjordal.bokhandel@start.no</a>	7501 STJØRDAL
<b>BRANNSIKRING</b>			
N.R. Brannsikring A/S	Steinar Jansen	52 71 73 44	5501 HAUGESUND
<b>BRANNUTSTYR</b>			
Braco AS	Einar Glenthøj	32 22 66 70	3420 LIERSKOGEN
<b>BUSSTRANSPORT/REISEARRANGØR</b>			
Turistbussen Ålesund	Geir Gjerde	70 14 33 16 <a href="mailto:geir@turistbussen.no">geir@turistbussen.no</a>	6020 ÅLESUND
<b>DAMEKLÆR</b>			
Zig Zag	Reidun Persson	22 43 06 90	0157 OSLO
Womens Wear/Elinette		73 10 72 83	8041 BODØ
<b>DAME- OG HERREKLÆR</b>			
A. Oksnes a/s	Arne Inge Oksnes	70 12 10 82 <a href="mailto:arne@aoksnes.no">arne@aoksnes.no</a>	6003 ÅLESUND
Hauge & Co AS	Per Hauge	51 89 59 89	4006 STAVANGER
Petersons kläder	Olle Peterson	+46 52 61 05 58	45221 STRØMSTAD
Sjuls Design	Anja Sjuls	416 97 823 <a href="http://www.sjuls.com">www.sjuls.com</a>	3116 TØNSBERG
T. S. Adolfsen AS	Tor S Adolfsen	51 67 40 80	4306 SANDNES
<b>EIENDOMSMEGLING</b>			
Boli a/s	Odd Bjørn Hofstad	928 06 490 <a href="mailto:obh@boli.no">obh@boli.no</a>	7715 STEINKJER
<b>ELEKTROENTREPRENØRER</b>			
Elektro Nord a/s	Trond R. Jensen	74 16 78 00 <a href="mailto:firmapost@elektro-nord.no">firmapost@elektro-nord.no</a>	7725 STEINKJER
<b>FERIE OG FRITID</b>			
Drømmeboliger i Spania til leie	Terje Olsen	911 08 100 <a href="http://www.casa-as.no">www.casa-as.no</a>	1617 FREDRIKSTAD
<b>FRISØRER</b>			
Lille Salong	Lill Kraft Johnsen	22 35 65 13	0173 OSLO
<b>GALLERI/VERKSTED</b>			
Galleri Hantho a/s	Karl Johan Hantho	52 72 99 90	5527 HAUGESUND
<b>GLASSMESTERE</b>			
SNE Glasservice A/S	Einar Rafoshei-Klev	38 26 16 21	4517 MANDAL
<b>GRAFISK ARBEID</b>			
Njord Kompetanse	Jon Esben Johnsen	948 71 810	1344 HASLUM
<b>GULLSMED</b>			
Odd Inges Gull & Sølv AS	Odd Inge Bøe	52 72 42 89	5501 HAUGESUND
Opro Produkter AS emaljeverksted	Ole Petter/June Rasch-Olsen	0184 OSLO	22 17 50 50
<b>HOTELL</b>			
Bardu Hotell	Patricia Sørensen	77 18 59 40	9365 BARDU
Mosjøen Hotell AS	Bård Bergrem	75 17 11 55	8651 MOSJØEN



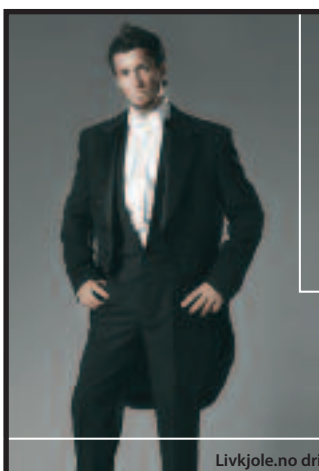
et

**Annonsering, adresseforandringer, oppsigelser,  
endrede persondata etc:**

**torill.solli@oddfellow.no**

Bransje/Firma	Kontaktperson	Telefon/E-post	Postnummer
<b>HYBLER/LEILIGHETER</b>			
A/S Stortingsgt 28	Ole Fjellidal	22 01 20 40	0161 OSLO
<b>KJØKKEN/INTERIØR</b>			
E Import a/s	Tom Johansen	35 55 52 22 <a href="http://www.eimport.no">www.eimport.no</a>	3915 PORSGRUNN
<b>KRANER OG LØFTEUTSTYR</b>			
Munck Cranes A/S	Ola Skrondal	915 99 605	6050 VALDERØY
<b>MALERMESTER</b>			
Velde s Malerservice og Fargehandel	Jan Erik Lima Velde	52 82 47 50	4276 VEDAVÅGEN
<b>MURMESTER</b>			
Hedmark Murmesterforretning A/S	Einar H. Hernes	62 81 49 23	2212 KONGSVINGER
<b>REGNSKAP</b>			
Administrasjon og Datatjenester AS	Tor-Petter Stensland	53 65 19 20	5750 ODDA
Bedriftstjeneste A/S	Viggo Bjørk	52 80 88 80	5501 HAUGESUND
Dønland Regnskapservice A/S	Arne-Kristian Dønland	77 60 69 30 <a href="mailto:akd@donland.no">akd@donland.no</a>	9002 TROMSØ
<b>REISEBYRÅ</b>			
Oppland Arrangement AS	Anders Lunde	61 12 06 00 <a href="mailto:post@opplarr.no">post@opplarr.no</a>	2890 ETNEDAL
<b>RENSERI/VASKERI</b>			
Marthes Renseri	Marthe Ree Lian	74 82 14 88 <a href="http://www.marthes.no">www.marthes.no</a>	7500 STJØRDAL
<b>REVISJON</b>			
Inter Revisjon Kristiansand AS	Jan Hægeland	38 12 95 55	4612 KRISTIANSAND
<b>RØRLEGGER</b>			
Moderne Rør Service a.s	Roger J. Tuverud	901 31 844	0491 OSLO
Porsgrunn Rørleggerforretning A/S	Jens-Petter Engh	35 93 09 00	3917 PORSGRUNN
Tindeland Rør – Aut. Rørlegger	Arne W. Tindeland	971 81 350	5500 HAUGESUND
<b>SNEKKER</b>			
Jøndal & Hoff A/S	Jan Jøndal	67 98 05 20	1472 FJELLHAMAR
<b>STORKJØKKENUTSTYR</b>			
Storkjøkkenservice a/s	Kjell Bjørnar Wennevik	934 62 550 <a href="mailto:kjell@storkjokken-service.no">kjell@storkjokken-service.no</a>	7725 STEINKJER
<b>TAKSTMANN</b>			
Takstsenteret	Per Egil Ilsaas	414 77 393 <a href="mailto:pei@takstsenteret.no">pei@takstsenteret.no</a>	1319 BEKKESTUA
<b>TANNLEGE</b>			
Tannlege MNTF Einar Bjørnaas	Einar Bjørnaas	74 08 43 40 <a href="mailto:ebja5@online.no">ebja5@online.no</a>	7600 LEVANGER
Tannlege MNTF Kristian Lunde	Kristian Lunde	22 83 05 10	0161 OSLO
<b>TRYKKERI</b>			
Nils Sund Boktrykkeri A/S	Kjell Selvaag	52 70 33 70	5500 HAUGESUND

23



### TRENGER DU NY LIVKJOLE ELLER NYTT LOGEANTREKK?

Gjennom en av Europas ledende produsenter tilbyr vi et kvalitetsprodukt sydd av 45% ull og 55% polyester. Vi leverer størrelsene 46, 48, 50, 52, 54, 56 og 58. Livkjolen kommer med sort vest og benklær direkte fra importør til **kun kr 2.490,-** + porto og oppkravsgebyr. **Full bytte og returret.**

**Bestill på:** 24 timers ordrettelefon: 62 52 86 66 • Faks: 62 52 86 61 • E-post: [post@livkjole.no](mailto:post@livkjole.no)  
Adresse: Livkjole.no, postboks 6, 2301 Hamar • [www.livkjole.no](http://www.livkjole.no)

# Artikler fra Odd Fellow Utstyr



**Piquet skjorte  
hvit m/kjedeledd i rødt  
for brødre  
Kr 190,-  
Art. nr. 11086**



**Paraply herre,  
sort m/kjedeledd  
Kr 100,-  
Art. nr. 11068**



**Pashmina-sjal i ull/silke  
Kr 410,-  
Art. nr. 11085**



**PC skulderveske  
m/kjedeledd i rødt  
Kr 390,-  
Art. nr. 11082**



## Bestillingsliste for Odd Fellow Utstyr:

Det tas forbehold om prisendringer. Ved bestillinger under kr 100,- tillegges et gebyr på kr 30,-. Porto tillegges.

Art. nr.	Betegnelse	Antall	Pris
10174	Bordflagg	.....	110,-
10176	Båtflagg/gjesteflagg	.....	90,-
10177	Båtvimpel	.....	90,-
11002	Regalieveske i kunstsinn	.....	475,-
11025	Rødt slips i silke m/kjedeledd	.....	135,-
11026	Sort slips i silke m/kjedeledd	.....	135,-
11027	Hvit sløyfe for livkjole	.....	100,-
11028	Grått slips i silke m/kjedeledd, til privat bruk. <b>TILBUDSPRIS!</b>	.....	100,-
11030	Slipslenke m/gull kjedeledd	.....	1 290,-
11032	Mansjettknapper forgyldt, hvit emalje m/kjedeledd	.....	730,-
11033	Skjorteknapper for livkjole forgyldt, hvit emalje m/kjedeledd	.....	705,-
11035	Jakkemerke i gull, liten størrelse	.....	445,-
11036	Jakkemerke sølv/forgylt	.....	160,-
11037	Belte i skinn m/kjedeledd på spennen	.....	500,-
11038	Slipsnål forgyldt m/kjedeledd	.....	170,-
11039	Slipsnål hvit emalje m/kjedeledd	.....	450,-
11040	Anheng i gull m/doublekjede	.....	805,-
11041	Rebukkfigur	.....	462,-
11042	Tresokkel til Rebukkfigur	.....	50,-
11050	Rebukkaring gull m/emalje	.....	3 130,-
11051	Lenkering for brødre (oppgi ringmål: .....)	.....	2 985,-
11052	Lenkering for søstre (oppgi ringmål: .....)	.....	2 165,-
<b>For ringer er det ca. 4 ukers leveringstid</b>			
11061	Hansker i skinn, hvit, str. 6 1/2, 7, 7 1/2, 8, 9, 9 1/2, 10 (str. ....)	.....	180,-
11062	Vanter i crepé, hvite. One size	.....	93,-
11065	Julekort m/konvolutter, pakke á 15 stk (faktureres u/ekspedisjonsgebyr	.....	88,-
11066	Livkjoleskjorte, (str. ....)	.....	520,-
11067	Hvit skjorte, (str. ....)	.....	280,-
<b>For skjorter kan det være opptil 8 ukers leveringstid</b>			
11068	Paraply herre, sort m/kjedeledd	.....	100,-
11069	Paraply dame, sort m/kjedeledd	.....	100,-
11070	Silkeskjerf dame, m/kjedeledd, 90 x 90 cm	.....	280,-
11071	Oval hvit bildecal, min. 10 stk.	.....	10,-
11072	Oval hvit decal til bruk f. eks. på innsiden av bilrute, min. 10 stk.	.....	10,-
11074	Kalosjer for herrer, Moccasin, S ....., M ....., L ....., XL .....	.....	286,-
11075	kalosjer for herrer, Commuter, S ....., M ....., L ....., XL .....	.....	286,-
11081	Handlenett m/kjedeledd	.....	70,-
11082	PC skulderveske m/kjedeledd i rødt	.....	390,-
11083	Krus m/kjedeledd i rødt	.....	69,-
11084	Veskeholder m/kjedeledd	.....	45,-
11085	Pashmina-sjal i ull/silke	.....	410,-
11086	Piquet skjorte hvit m/kjedeledd i rødt for brødre, str. L, XL, XXL	.....	190,-
11087	Piquet skjorte sort m/kjedeledd i gull for søstre, str. M, L, XL	.....	190,-

**Navn:** ..... **Odd Fellow Utstyr**  
**Adresse:** ..... **Stortingsgaten 28**  
**Postnr.:** ..... **0161 OSLO**  
**Telefon dagtid.:** ..... **Tlf: 22 83 92 50**  
**E-post: of.utstyr@oddfellow.no**

# Kjære leser...

**M**ine refleksjoner har i sommer dreiet seg om et etisk valg som omfatter langt mer enn 22. juli – men også denne datoen med dens handlinger. Refleksjonen er knyttet til begrepsmotsetningene konstruktiv og destruktiv. Vi kan fort gjøre oss ferdige med og bli enige om at en person som mannen bak «22.juli-attentatet mot Norge» i mer enn ni år har dyrket det destruktive og bygget opp noen uhyrlige fiendebilder.

Men spørsmålet er om ikke mange av oss gjør noe av det samme i andre målestokker og på andre områder når vi møter de ulike forhold i livet – ja alle forhold i livet.

Å være destruktiv er i det hele å ha en negativ holdning til alt man møter.

I barnevisen om Tuppen og Lillemor finner vi setningen: «Jeg vil ikke leke med deg lenger!» som i sin barnslige uskyldighet dekker over et negativt handlingsvalg.

I skolen finner vi mobbing som fremviser et destruktivt forhold i omgang med andre mennesker.

Nå skal politikerne lære oss hvordan vi ikke skal mobbe, både i skole og på arbeidslivet. Men er politikerne særlig gode forbilder når det gjelder ikke å mobbe?

Å være konstruktiv betyr ikke å være konturløs eller nøytral. Det betyr verken at man skal gi avkall på egne meninger eller å måtte stikke disse under en stol. Men å være konstruktiv er å være raus og tolerant.

Hvorfor skulle ikke Tuppen og Lillemor kunne være venner og å leke sammen selv om de var aldri så uenige om et eller annet?

Hvorfor anvender barn og unge adferd som mobbing, utfrysing og maktovergrep når det finnes en rekke andre og gode samhandlingsalternativer?

Hvorfor tyr politikere til hersketeknikker i stedet for politiske argumenter?

Den konstruktive adferd har andre virkemidler og adferdsnormer enn den destruktive.

Mange har en destruktiv adferd fordi de aldri har opplevd andre reaksjonsformer. Da må disse lære seg å handle konstruktivt, noe som kan være ganske betydelig vanskelig.

Derfor må vi ta fatt i det tolerante og rause og la det få prege vår adferd slik at vi gir anderledesheten rom. Det første skritt på den destruktive vei er at man ser på seg selv og sitt som normgivende for alle andre. «Er du ikke som meg, er du min fiende!»

Det er jo nettopp det at vi alle er forskjellige som gir livet farve, dybde og perspektiv.

Odd Fellow Ordenen bygger hele sin etikk på at vi alle er barn av en felles far, av et felles opphav – Det Høyeste Vesen. Dermed er vi alle søsken i denne verden, hvor vi enn kommer fra og hvordan vi enn ser ut. Og alle disse utallige menneskene har samme rett til liv og mening som jeg. Da er det all grunn til å møte hvert menneske med åpenhet, raushet og toleranse. Når vi blir destruktive, drar vi våre perspektiver sammen og



Foto: Jon Esben Johnsen

blir selvdyrkende og selvrettferdige. Da blir vi Kains brødre og søstre. 22. juli så vi en av Kains brødre i sving med selvutferdiget «licence to kill».

Vi ser daglig mennesker som går rundt med selvutferdigede lisenser til mobbing og trakassering. Dette er degradering av menneskeverdet, noe som er Odd Fellow Ordenen fremmed.

Vi må alle stadig spørre oss:

Hvilket arbeidslag vil jeg være med på?

Det konstruktive eller det destruktive?

Enhver av oss velger og handler hver eneste dag.

Godt valg.

*Kjell-Henrik Hendrichs*



# Odd Fellow Ordenen i Norge:

## Den Norske Storloge:

Stor Sire Morten Buan  
storsire@oddfellow.no  
Søster Deputert Stor Sire Tove Aalborg  
strdepss@oddfellow.no  
Bror Deputert Stor Sire Per-Arne Vidnes  
brdepss@oddfellow.no  
Søster Stor Sekretær Svanhild Sandem  
strstorsekr@oddfellow.no  
Bror Stor Sekretær Steinar Jansen  
brstorsekr@oddfellow.no  
Søster Stor Skattemester Svanhild Ljosland  
strstorskm@oddfellow.no  
Bror Stor Skattemester Thor Gunnar Eliassen  
brstorskm@oddfellow.no

## Kanselliet:

Kansellisekretær Helle Aandahl  
Sekretær Torill Evjen Solli  
Kansellimedarbeider Kjell Bakken  
Sentralbord: 22 83 92 40  
Odd Fellow Utstyr: 22 83 92 50  
Epost: odd.fellow@oddfellow.no

## Distriktsledelse

### Rebekka Distriktsråd:

Distrikt 1 Oslo, Akershus og Kongsvinger  
DSS Elna Kjør Meyer  
Mobil tlf 918 41 936

### Distrikt 2 Sør-Rogaland

DSS Sissel Idland  
Tlf 51 61 83 25

### Distrikt 3 Bergen, Hordaland, Sogn og Fjordane

DSS Grethe Evelyn Isdahl  
Mobil tlf 918 95 605

### Distrikt 4 Sunnmøre

DSS Tone Kvammen  
Mobil tlf 918 52 582

### Distrikt 5 Telemark

DSS Britt Haagensen  
Mobil tlf 977 34 139

### Distrikt 6 Trøndelag

DSS Gerd Johanne Strømmen  
Mobil tlf 976 66 388

### Distrikt 7 Østfold

DSS Kari Lea  
Mobil tlf 934 81 016

### Distrikt 8 Vestfold

DSS Ingebjørg Nesje Jonassen  
Mobil tlf 995 53 088

### Distrikt 9 Haalogaland

DSS Vivi Skyrud Uhre  
Mobil tlf 957 49 202

### Distrikt 10 Hedmark og Oppland

(unntatt Kongsvinger)  
DSS Lisbeth Kristin Wictorsen  
Mobil tlf 930 53 926

### Distrikt 11 Troms (unntatt Harstad)

DSS Sylvi Tollefsen  
Mobil tlf 907 78 119

### Distrikt 12 Finnmark

DSS Ann-Mari Pettersen  
Mobil tlf 917 96 657

### Distrikt 13 Salten

DSS Lillian Holstad  
Mobil tlf 480 06 015

### Distrikt 14 Vest-Agder

DSS Selle Marie Horntvedt  
Mobil tlf 915 52 780

### Distrikt 15 Buskerud og Asker

DSS Asgerd Winge  
Mobil tlf 975 26 995

### Distrikt 17 Nord-Trøndelag

DSS Inger Mari Fossum  
Mobil tlf 911 46 497

### Distrikt 18 Nordmøre og Romsdal

DSS Anne Grete Laugtug  
Mobil tlf 478 32 407

### Distrikt 19 Nord-Rogaland

DSS Margarethe Langfeldt  
Mobil tlf 416 04 586

### Distrikt 20 Helgeland

DSS Helga Vargdal  
Mobil tlf 415 52 710

### Distrikt 21 Oslo og omegn

DSS Karin Lilleskare  
Mobil tlf 900 60 578

### Distrikt 22 Aust-Agder

DSS Ingeborg Baust  
Mobil tlf 924 21 803

### Distrikt 23 Smaalenene

DSS Unni Beate Bergsland  
Mobil tlf 995 76 078

### Distrikt 24 Lofoten og Vesterålen

DSS Helene Holmøy  
Tlf 76 12 22 83

## Distriktsledelse

### Odd Fellow Distriktsråd:

Distrikt 1 Oslo, Akershus og Kongsvinger  
DSS Per Arild Nesje  
Mobil tlf 907 93 052

### Distrikt 2 Sør-Rogaland

DSS Trygve Nils Vabekk Hjelle  
Mobil tlf 908 99 399

### Distrikt 3 Bergen, Hordaland, Sogn og Fjordane

DSS Hans Johan Landås  
Mobil tlf 928 01 820

### Distrikt 4 Sunnmøre

DSS Olav Hilmar Aass  
Mobil tlf 905 14 928

### Distrikt 5 Telemark

DSS Jan Strøm  
Mobil tlf 911 42 910

### Distrikt 6 Trøndelag

DSS Terje Selbo  
Mobil tlf 924 03 361

### Distrikt 7 Østfold

DSS Gunnar Gjølstad  
Mobil tlf 952 82 259

### Distrikt 8 Vestfold

DSS Dag Virik  
Mobil tlf 995 70 702

### Distrikt 9 Haalogaland

DSS Steinar Forsaa  
Mobil tlf 411 03 188

### Distrikt 10 Hedmark og Oppland

(unntatt Kongsvinger)  
DSS Kolbjørn Hellum  
Mobil tlf 901 29 211

### Distrikt 11 Troms (unntatt Harstad)

DSS Svein Roar Simonsen  
Mobil tlf 934 80 869

### Distrikt 12 Finnmark

DSS Fred Davidsen  
Mobil tlf 950 34 442

### Distrikt 13 Salten

DSS Torbjørn Strand  
Mobil tlf 906 66 195

### Distrikt 14 Vest-Agder

DSS Hans Balchen  
Mobil tlf 901 55 044

### Distrikt 15 Buskerud og Asker

DSS Einar Kåre Longva  
Mobil tlf 924 97 656

### Distrikt 16 Sogn og Fjordane

DSS Bjarte Idak Husevåg  
Mobil tlf 951 49 988

### Distrikt 17 Nord-Trøndelag

DSS Odd Gunnar Nygård  
Mobil tlf 909 17 887

### Distrikt 18 Nordmøre og Romsdal

DSS Arne Dagfinn Reistadbakk  
Mobil tlf 934 03 179

### Distrikt 19 Nord-Rogaland

DSS Arild Sirevaag  
Mobil tlf 977 22 254

### Distrikt 20 Helgeland

DSS Jan Olav Mellingen  
Mobil tlf 996 96 851

### Distrikt 21 Oslo og omegn

DSS Morten Hallvard Søraa  
Mobil tlf 906 66 469

### Distrikt 22 Aust-Agder

DSS Tom Benkestok Schulz  
Mobil tlf 916 25 964

### Distrikt 23 Smaalenene

DSS Rolf Berg Nilsen  
Mobil tlf 900 66 907

## Internett:

www.oddfellow.no  
Webmaster:  
Kjell Bakken Mob.: 905 88 196  
webmaster@oddfellow.no

Odd Fellow Museum og Bibliotek: Omvisning i Museet eller et besøk i Biblioteket avtales med Stor Arkivar Knut Aslak Wickmann. Mobil: 911 53 714 eller storarkivar@oddfellow.no

## Nettavisen:

Redaktør:  
Erling Nordsjø Mob: 902 05 998  
nettavisredaksjonen@oddfellow.no

## Utenlandske Odd Fellow adresser:

Odd Fellow Gruppen på Costa Blanca  
Telefon: 00 34 96 68 64 782  
Odd Fellow Gruppen på Torreviaja  
Telefon: 00 34 96 57 10 125  
Odd Fellow Gruppen på Gran Canaria  
Telefon: 00 34 92 87 25 008  
Broderloge Costa del Sol nr. 1  
Telefon: 00 34 95 23 81 718



## De Tre Kjedeledd

### Redaksjonen:

Redaktør:  
Kjell-Henrik Hendrichs  
hendrichs@asker.online.no  
Mob.: 900 34 882

### Layout/Produksjon:

Jon Esben Johnsen  
j-esjohn@online.no  
Mob.: 948 71 810

### Redaksjonssekretær:

Knut Aslak Wickmann  
wickmann@basemail.no  
Mob.: 911 53 714

### Annonser:

Torill Evjen Solli  
torill.solli@oddfellow.no  
Tlf.: 22 83 92 40

### Opplag:

21 200

### Trykk:

UnitedPress Poligrafija corporation  
Latvia

# B-Blad

Returadresse ved **varig** endring:  
De Tre Kjedeled  
Stortingsgaten 28

0161 OSLO



## «*Truth is our first light*»

I denne plakaten fremstilles en rekke av Odd Fellow Ordenens symboler i en historisk kontekst. Lammet med seiersfanen gir oss innsikt i et gammelt Kristussymbol. Lammet finnes igjen i en rekke Odd Fellow plakater fra USA, men ikke i Europa. Dette er sannsynligvis symboler fra den tid Odd Fellow Ordenen var implisitt kristen, altså før vedtakene i

Den amerikanske Storloge i 1848. (se Odd Fellow Ordenens historie, bd. I, side 191-3). I bildet nederst til venstre finner vi malt en situasjon som minner oss om befalingen «å besøke de syke», mens vi i høyre bildet får den klassiske fremstilling av «Tro, Håp og Kjærlighet» med hjerte, kors og anker. Sentralt i plakaten finner vi en kvinneskikkelse omkranset med teksten: «Truth is our first light» – oversatt til «Troen er vårt første lys». Også i denne plakaten kommer overflødighetshornet sterkt frem i tilknytning til Det Altseende Øyet og De Tre Kjedeled. Ellers merker man seg at fargene i plakaten er sterkt preget av Rebekkagraden og The Rememberance Degree, en grad som forsvant ved revisjonen i 1882.